

Individuálna výročná správa

Obce LITAVA

za rok 2024

Tuhárska

Ľubica Tuhárska
starostka obce

OBSAH

	str.
1. Úvodné slovo starostky obce	3
2. Identifikačné údaje obce	5
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	5
4. Poslanie, vízie, ciele	6
5. Základná charakteristika obce	7
5.1. Geografické údaje	7
5.2. Demografické údaje	8
5.3. Ekonomické údaje	9
5.4. Symboly obce	10
5.5. História obce	10
5.6. Pamiatky	12
5.7. Významné osobnosti obce	12
6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	13
6.1. Výchova a vzdelávanie	13
6.2. Zdravotníctvo	14
6.3. Sociálne zabezpečenie	14
6.3.1 Správa o činnosti zariadenia sociálnych služieb krízovej intervencie Komunitného centra Litava za rok 2024	15
6.4. Kultúra	26
6.5. Hospodárstvo	26
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	28
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2024	28
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2024	30
7.3. Rozpočet na roky 2025-2027	34
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	35
8.1. Majetok	35
8.2. Zdroje krytia	37
8.3. Pohľadávky	38
8.4. Závazky	39
9. Hospodársky výsledok za rok 2024 - vývoj nákladov a výnosov	41
9.1. Hospodárenie fondov	48
10. Ostatné dôležité informácie	48
10.1. Prijaté granty a transfery	48
10.2. Poskytnuté dotácie	49
10.3. Významné investičné akcie v roku 2024	50
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	53
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	55
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	55

1. Úvodné slovo starostky obce

Vážení spoluobčania,

Individuálna výročná správa obce Litava za rok 2024, ktorú Vám predkladám, poskytuje pravdivý a nestranný pohľad na činnosť obce a dosiahnuté výsledky v uplynulom roku. Ku skončeniu kalendárneho a účtovného roka neodmysliteľne patrí dôkladné hodnotenie ekonomickej a bežnej činnosti. V sledovanom roku sme sa snažili plniť všetky úlohy, ktoré nám vyplývajú z ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a doplnkov, Ústavy Slovenskej republiky a ďalších zákonov a ustanovení, ktorými sa obec riadi pri zabezpečovaní samosprávnych kompetencií a kompetencií vyplývajúcich z preneseného výkonu štátnej správy. Našou snahou bolo zabezpečenie potrieb v prospech občanov obce pri dodržiavaní rozpočtových pravidiel. Samozrejme, najlepšie posúdiť kvalitu odvedenej práce môžu len samotní občania obce. V posledných rokoch spoločenská, ekonomická a sociálna situácia prináša každodenne veľmi veľa prekážok a problémov pre organizácie, firmy a v neposlednom rade pre občanov. Zmierniť túto situáciu môžeme, ak si budeme navzájom pomáhať, vychádzať si v ústrety, aby sme vytvorili pekné, pokojné a vyhovujúce podmienky pre život v našej obci. Okrem zabezpečovania administratívneho chodu obce a obecného úradu, bežnej prevádzky, údržby a opráv objektov obce, všetkých školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a komunitného centra, bolo potrebné sa každodenne starať o údržbu a opravy verejných priestranstiev, verejnej zelene, miestnych komunikácií a priepustov v obci a po lazoch, verejného osvetlenia či miestneho rozhlasu, zabezpečovanie vývozu a separovania odpadov a čistenie „čiernych skládok“, starostlivosť o občanov v oblasti sociálnych vecí a mnoho ďalších každodenných aktivít.

Z investičných výdavkov sa podarilo zrealizovať veľkú rekonštrukciu základnej školy na zníženie energetickej náročnosti. Je samozrejmé, že sa budeme v rámci možností zapájať do ďalších výziev na nenávratné finančné prostriedky, aby sme mohli opraviť a zhodnotiť nevyhovujúci technický stav aj ďalších objektov patriacim obci, aj napriek obmedzeným vlastným zdrojom obce. V sledovanom roku aj napriek neľahkej inflačnej situácii a enormnému nárastu cien sme sa snažili plniť všetky úlohy, ktoré nám vyplývajú z ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov, Ústavy Slovenskej republiky a ďalších zákonov a ustanovení, ktorými sa obec riadi pri zabezpečovaní samosprávnych kompetencií a kompetencií vyplývajúcich z preneseného výkonu štátnej správy. Treba však uviesť, že počet kompetencií kladených na samosprávne orgány sa neustále

zvyšuje, no finančné krytie ich zabezpečovania značne zaostáva. Dovolím si povedať, že aj napriek ťažkej situácií a rôznym prekážkam sa nám všetko podarilo zvládnuť.

Kultúra, šport a duchovná oblasť sú neoddeliteľnou súčasťou obce. Stretávame sa na tradičných podujatiach, novoročný punč na Nový rok, „Čo dokáže moja mama – starká“ spojené s mini trhmi. Stretávame sa na našich tradičných podujatiach ako Deň matiek, Deň detí/rodiny, Úcta k starším, Litavský klobásový festival, stretnutie jubilentov. Verím, že kultúrny, spoločenský a športový život v našej obci opäť ožije a budeme sa spoločne pravidelne stretávať. Zachovajme všetky pekné a osvedčené tradície našich predkov a ponúknime nové a kvalitné podmienky pre život nás, našich detí, našich návštevníkov.

Aj touto cestou sa chcem poďakovať za odvedenú prácu zamestnancom obce, ktorá častokrát bola mravenčia, v konečnom dôsledku ju nevidno, ale je potrebná. Taktiež poďakovanie patrí aj zamestnancom materskej školy, základnej školy, školského klubu detí, školskej jedálne, komunitného centra za zodpovedné plnenie povinností a nevyhnutnú pomoc pri príprave a plnení stanovených úloh. Ďakujem členom DHZO Litava za pomoc a reprezentáciu obce. Ďakujem aj poslancom obecného zastupiteľstva a členom komisií pri OZ.

Vážení občana, pred sebou máme ešte veľa výziev, ktoré na nás čakajú. S každou situáciou sa musíme vedieť popasovať a verím, že spoločnými silami to zvládneme. Obec je vizitka nás všetkých občanov. Prosím, buďme voči sebe milí, tolerantní, ústretoví a ľudskí a tak ako som v novoročnom príhovore povedala, usilujme sa prekonať zlo dobrom a buďte voči sebe ústretoví a priateľskí.

S úctou

Lubica Tuhárska
starostka obce

2. Identifikačné údaje obce

Názov:	Obec Litava
Sídlo:	Litava 5, 962 44 Litava
IČO:	00320102
DIČ:	2021152573
Štatutárny orgán obce:	starosta
Telefón:	045/540 28 40
E-mail:	starosta@obeclitava.sk
Webová stránka:	www.obeclitava.sk
Organizácie bez právnej subjektivity v zriaďovateľskej pôsobnosti obce:	Základná škola, Litava 4 Školský klub detí, Litava 4 Materská škola, Litava 144 Školská jedáleň, Litava 144 Komunitné centrum, Litava 145

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce:	<i>Lubica Tuhárska</i>
Zástupca starostu obce:	<i>Štefan Petrovkin</i>
Hlavný kontrolór obce:	<i>Ing. Eva Lukáčová</i>
Obecné zastupiteľstvo:	<i>Mgr. Ján Antal, Mgr. Jozef Matejkin, Štefan Petrovkin, Ján Pohorelec, Ing. Pavel Stanko, Anna Vranová, Marta Záchenská</i>
Komisie:	Komisia pre školstvo, kultúru a šport Komisia o verejnom záujme
Obecný úrad:	<i>I samostatný odborný referent - finančné účtovníctvo a výkazníctvo, rozpočtovníctvo, mzdy a personalistika, pokladňa, školstvo, odpadové hospodárstvo I samostatný odborný referent - evidencia obyvateľstva, dane a poplatky, matrika, sociálne veci, kultúra I vodič, údržbár, kurič 0,5 upratovačka</i>

Základná škola:	<i>Mgr. Klára Baculíková – riaditeľka ZŠ; 4 pedagogickí zamestnanci, 1 upratovačka</i> <i>Školský klub detí: 1 pedagogický zamestnanec - vychovávateľka a 0,4 asistentka vychovávateľky</i>
Materská škola:	<i>Katarína Pálková – riaditeľka MŠ; 1,55 pedagogickí zamestnanci, 0,5 upratovačka</i>
Školská jedáleň:	<i>Alžbeta Majerová – vedúca školskej jedálne; 1 kuchárka</i>
Komunitné centrum:	<i>Mgr. Katarína Pupavová (do 07.02.2024), Mgr. Slavomíra Kol'ová (od 22.05.2024 do 30.11.2024) – odborný garant KC; 2 pracovníčky KC</i>

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas roka 2024 bol 17,8.

K 31.12.2024 mala obec v evidenčnom počte 19 zamestnancov, z toho 4 vedúcich zamestnancov.

Obec Litava nie je zriaďovateľom žiadnej rozpočtovej, príspevkovej a neziskovej organizácie. Zároveň nie je zakladateľom žiadnej obchodnej spoločnosti, ani nemá podiely v žiadnej obchodnej spoločnosti.

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Obec Litava je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby jej obyvateľov.

Poslaním obce je slúžiť všetkým obyvateľom, ktorým ponúkame jedinečné služby, vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj obce, chrániť všetkých jej obyvateľov, ale aj okolitú prírodu a jej zdroje. Obyvatelia obce, ktorí žijú alebo pracujú v obci predstavujú prioritu.

Vízie obce:

Rozvíjať aktivity v obci, ktoré vedú k spokojnému životu všetkých občanov a zabezpečovať neustály ekonomický, sociálny, kultúrny a spoločenský rast obce.

Obec Litava je obcou, ktorá sa stará o rovnovážne zabezpečenie verejných služieb, ktoré sú nevyhnutné pre plnohodnotný život jej obyvateľov. V obci sa úspešne rozvíja podnikanie a tým sú vytvorené podmienky pre zamestnanie miestnych obyvateľov. Pokrýva potreby všetkých vekových skupín obyvateľstva. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu obec prezentuje svoje kultúrne tradície a zvyklosti v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne.

Ciele obce:

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Litava, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie. Posilniť vybavenosť územia obce vybudovaním technickej, environmentálnej infraštruktúry a infraštruktúry cestovného ruchu podporujúcej rozvoj obce, budovanie občianskej a sociálnej infraštruktúry. Zlepšiť stav obecného majetku budovaním a rekonštrukciou miestnej infraštruktúry. Zvyšovanie kvality ľudských zdrojov prostredníctvom vzdelávania a informovanosti občanov.

5. Základná charakteristika obce

Podľa §1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je obec „samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združuje osoby ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov“.

5.1. Geografické údaje

Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Krupina a Banskobystrického samosprávneho kraja. Obec Litava leží vo východnej časti okresu. Rozprestiera sa okolo potoka Litavica. Z hľadiska začlenenia do krajinných celkov, obec leží v celku Krupinská planina.

Z hľadiska výškovej polohy patrí kataster obce Litava v rámci Krupinskej planiny do kategórie nízkych vysočín, ktorých nadmorská výška sa pohybuje od 392 m.n.m. do 596 m.n.m. Nadmorská výška obce Litava je 430 m.n.m.

Kataster obce susedí s obcami Lackov, Trpín, Cerovo, Čebovce, Plachtince, Zemiansky Vrbovok a Sucháň. Najbližším mestom je okresné mesto Krupina.

Rozloha katastrálneho územia obce je 1 581 ha. K obci prináležia lazy – Belakov, Kováčove lazy, Dolinka, Pereš, Dúbravka, Jasenie, Rakytie, Kamasove lazy. Z celkového územia obce tvorí orná pôda 775 ha, trvalé trávne porasty 762 ha a záhrady 10 ha, čo odzrkadľuje dlhoročné poľnohospodárske zameranie obce. Na území obce prevláda mierne teplé podnebie južného Slovenska.

Obec Litava je začlenená do Mikroregiónu Východný Hont, ktorého súčasťou sú aj obce Lackov, Senohrad, Cerovo, Sucháň, Dačov Lom, Príbelce, Dolné Plachtince, Stredné Plachtince a Horné Plachtince.

5.2. Demografické údaje

Obec Litava patrí do kategórie malých obcí. Podľa Štatistického úradu SR k 31.12.2024 žilo v obci 727 obyvateľov prihlásených na trvalý pobyt, z toho 360 mužov a 367 žien. Vekové zloženie obyvateľstva je nasledujúce:

Veková skupina	0-4	5-9	10-14	15 - 19	20 - 24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
Počet	50	50	41	42	46	58	60	44	34	68

Veková skupina	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-99	spolu
Počet	48	53	34	35	20	19	12	8	5	727

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Demografický vývoj obce:

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet obyvateľov k 1.1.20xx	767	768	767	762	764	763	760	775	758	759	738
Živonarodení	11	9	12	13	10	11	15	11	8	3	14
Zomretí	8	8	6	6	8	8	5	14	8	12	11
Prirodzený prírastok	+3	+1	+6	+7	+2	+3	+10	-3	0	-9	3
Prist'ahovaní na TP	6	4	4	4	18	13	12	17	14	3	8

Vyst'ahovaní z TP	8	6	6	9	21	19	7	10	13	15	22
Migračné saldo	-2	-2	-2	-5	-3	-6	+5	+7	+1	-12	-14
Celkový prírastok	+1	-1	-1	+2	-1	-3	+15	+4	+1	-21	-11
Počet trvale bývajúcich obyvateľov k 31.12.20xx	768	767	762	764	763	760	775	758	759	738	727
z toho : muži	385	384	378	378	374	375	382	372	377	367	367
ženy	383	383	384	386	389	385	393	386	382	371	360
Hustota obyvateľstva na 1 km²	34,69	34,69	34,55	34,49	34,51	34,42	34,69	34,17	34,28	33,83	33,11

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Poznámka: V roku 2021 v rámci sčítania obyvateľov, domov a bytov došlo k harmonizácii údajov vedených obcami a štatistickým úradom, v rámci ktorej došlo k úbytku 21 obyvateľov. Z toho dôvodu je počet trvale bývajúcich obyvateľov k 31.12.2021 uvedený 758 obyvateľov.

5.3. Ekonomické údaje

K 31.12.2024 bolo **39** obyvateľov evidovaných ako uchádzačov o zamestnanie, z toho **23 mužov a 16 žien**. Z uvedeného počtu bol 1 absolvent. V obci Litava tvorí podiel disponibilných uchádzačov o zamestnanie na celkovom počte obyvateľov v produktívnom veku **6,13 %**.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet nezamestnaných	111	85	61	48	54	36	36	36	36	35	39
Z toho: muži	56	41	25	17	24	12	11	20	20	19	23
ženy	55	44	36	31	30	24	25	16	16	16	16

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, www.upsvr.gov.sk/statistiky

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku:

Veková skupina	do 20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60 a viac
Počet	3	6	2	4	3	1	8	6	5	1

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, www.upsvr.gov.sk/statistiky

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie v mesiacoch:

Doba evidencie	do 3	4-6	7-9	10-12	13-18	19-24	25-30	31-36	37-42	43-48	nad 48
Počet	11	11	2	1	1	4	1	0	1	2	5

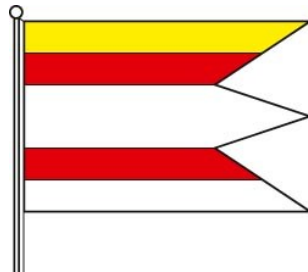
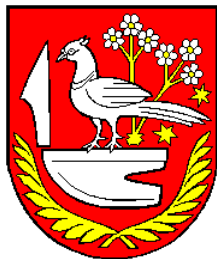
Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, www.upsvr.gov.sk/statistiky

Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry (podľa ISCED) uchádzačov o zamestnanie má 2 primárne (základné) vzdelanie, 16 nižšie sekundárne vzdelanie (učňovské) a 19 vyššie sekundárne vzdelanie (stredné odborné) a 1 terciálne vzdelanie (nie VŠ) a 1 terciálne vzdelanie (I. stupeň VŠ).

Obec Litava sa snaží ponúknuť prácu nezamestnaným občanom prostredníctvom menších obecných služieb s cieľom, aby obdobie, kedy nemôžu nájsť uplatnenie na trhu práce využili na udržiavanie svojich doterajších zručností a pracovných návykov a zároveň zlepšovať životné prostredie, ekonomické a sociálne podmienky v obci.

5.4. Symboly obce

Symbolmi obce sú erb, vlajka a pečať.

Erb obce Litava tvorí v strede vodorovne postavený lemeš, nad jeho hrotom kolmo postavené čerieslo. Na lemeši stojí bažant, za ním sú dve kvetiny margarétok a dve hviezdičky. V spodnej časti sú dve palmové ratolesti.

5.5. História obce

Litava už v stredoveku patrila početnosťou svojho obyvateľstva k významným obciam. V listine z roku 1135, v ktorej sa obec spomína prvýkrát, je zaznamenaná už ako „villa Lytua“, čo bolo označenie pre obce vyššieho rangu. Už v tomto roku tu stála románska kaplnka. Najstaršia časť kostola pochádza z roku 1168.

Pôvod kostola spája tradícia s menom uhorského kráľa Belu IV., ktorý keď vraj utekal pred Tatármi (12. apríla 1241 z prehratej bitky pri rieke Slaná), v týchto končinách prišiel k osviežujúcemu potoku, pri ktorom si so svojím vojskom odpočinul a na pamiatku toho tu vraj dal postaviť kostol. Dodnes sa časť chotára volá Belakov.

Vďaka kostolu a farnosti bola obec už od 12. storočia akýmsi duchovným, resp. kultúrno-spoločenským strediskom kraja. V 15. storočí bola mýtnym miestom. V roku 1496 mala už svoj mlyn, v roku 1613 bola v strede obce drevená škola a od roku 1811 murovaná škola.

Obec bola elektrifikovaná koncom 30-tych rokov, s výnimkou západných lazov, ktoré boli napojené na elektrickú sieť až v roku 1962. V roku 1948 začal premávať prvý autobusový spoj do mesta Krupina.

Litava patrila o obciam, kde jednotné roľnícke družstvo vzniklo pomerne neskoro, ustanovujúca schôdza bola 22.03.1958. V roku 1958 sa zaviedol miestny rozhlas, v roku 1961 nové priestory pre miestny národný výbor. V roku 1964 sa otvorili potraviny a pohostinstvo. Na prelome 60. a 70. rokov sa vybuďoval vodovod, v roku 1972 nová materská škola. V roku 1985 bol skolaudovaný nový kultúrno-spoločenský dom, v roku 1986 detské jasle. V roku 1988 sa postavila prístavba predajne rozličného tovaru. V roku 1992 bolo otvorené antukové ihrisko a spustená káblová televízia. Nový dom smútku bol skolaudovaný v roku 1996. V roku 1997 bola vybudovaná podstatná časť miestnych komunikácií asfaltovým povrchom a cestných rigolov.

V roku 2005 bolo vykonané zateplenie kultúrno-spoločenského domu za pomoci nenávratných finančných prostriedkov EÚ, v roku 2008 reštaurácia súsošia Kalvária s príspevkom dotácie Ministerstva kultúry SR, v roku 2009 vybudované nové multifunkčné ihrisko s umelou trávou s finančnou podporou Úradu vlády SR a v roku 2010 rekonštrukcia miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, chodníkov a verejného osvetlenia s podporou nenávratného finančného príspevku EÚ z programu rozvoja vidieka. V rokoch 2014 a 2015 prebehla rekonštrukcia budovy bývalých jasli na komunitné centrum financovaného prostredníctvom nenávratného finančného príspevku EÚ a zároveň a vybudovanie čističky odpadových vôd pre budovu kultúrneho domu/obecného úradu a základnej školy z prostriedkov Environmentálneho fondu. Z prostriedkov Ministerstva financií SR bol v roku 2014 vybudovaný kamerový systém.

V roku 2018 bola opravená strecha domu smútku, zmodernizované verejné osvetlenie, kde boli vymenené staré svietidlá za LED. Tieto investície boli financované z vlastných zdrojov obce.

V roku 2019 bola zrekonštruovaná materská škola prostredníctvom nenávratného finančného príspevku EÚ, ďalej bola zrekonštruovaná požiarňa zbrojnica, z dôvodu bezpečnosti bol zavedený nový kamerový systém.

V roku 2022 bola vybudovaná odstavňá plocha pri kostole.

5.6. Pamiatky

Súčasný farský kostol, ktorý je zasvätený sv. Margite Antiochijskej má dlhú históriu. Na mieste pôvodnej kaplnky v románskom štýle bol sčasti na jej základoch postavený gotický kostol. Jeho stavba sa uskutočnila v rozpätí rokov 1320 – 1340.

V kostole sú viaceré hnutelné kultúrne pamiatky – plastiky svätcov, vzkriesenia, madony, ukrižovaného, obrazy svätcov, neskorobaroková kazateľnica, gotická kamenná krstiteľnica zo 14. storočia. Vedľa fary sa nachádza súsošie Kalvária z roku 1807, postavené v ľudovo-barokovom štýle. V centre obce je zreštaurovaná socha sv. Jána Nepomuckého z roku 1867.

5.7. Významné osobnosti obce

K významným osobnostiam, ktorí pôsobili v Litave a ich činnosť mala celoslovenský význam patrili dvaja katolícki kňazi: Karol Trangus a Andrej Trenkus.

Karol Trangus ukončil štúdium teológie v bratislavskom generálnom seminári v roku 1792. Na litavskú farnosť prišiel v roku 1805 a tu aj zomrel v roku 1829. Bol zanietým prívržencom Antona Bernoláka. V Litave založil nedeľnú školu, učil bernolákovskú slovenčinu a rozširoval všeobecné vedomosti jej obyvateľov.

Andrej Trenkus sa narodil 29.02.1836 vo Veľkých Kozmálovciach. Teológiu študoval vo Viedni. Do Litavy prišiel v roku 1879, kde aj 16.06.1886 zomrel. Zaoberal sa štúdiom dejín a osvetovou prácou v poľnohospodárskej oblasti. Publikoval viaceré články zo slovenských dejín. Známa bola jeho práca „Hlavné pravidlá v poľnohospodárstve“, ktorá bola publikovaná v Skalici v roku 1866.

6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci zabezpečujú školské zariadenia, ktoré sú všetky v zriaďovateľskej pôsobnosti obce:

Základná škola - pre ročníky 1. – 4., ktorú navštevovalo v školskom roku 2023/2024 30 žiakov, v školskom roku 2024/2025 32 žiakov. Riaditeľkou základnej školy je Mgr. Klára Baculíková. Činnosť a prevádzka školy je financovaná prostredníctvom finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy na úseku školstva – normatívnymi prostriedkami a nenormatívnymi prostriedkami. Pedagogická asistentka bola financovaná do 31.08.2024 zo zdrojov EU, od 01.09.2024 je financovaná z nenormatívnych finančných prostriedkov.

Materská škola - v školskom roku 2023/2024 do MŠ bolo zapísaných 19 detí (vrátane individuálneho vzdelávania), z toho 13 predškolákov, v školskom roku 2024/2025 bolo zapísaných 17 detí, z toho 11 predškolákov. Riaditeľkou materskej školy je Katarína Pálková. Činnosť a prevádzka školy je hradená z rozpočtu obce a nenormatívnymi prostriedkami zo ŠR určenými na výchovu a vzdelávanie detí MŠ a z poplatkov zákonných zástupcov ostatných detí a pedagogická asistentka bola financovaná prostredníctvom nenormatívnych finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu.

Školský klub detí - ktorý pôsobí v rámci základnej školy a navštevujú ho žiaci základnej školy. Vedúcou vychovateľkou je Alenka Zatlková. Činnosť a prevádzka školského klubu detí je hradená z rozpočtu obce a z poplatkov zákonných zástupcov žiakov.

Školská jedáleň pri MŠ - pre deti materskej a základnej školy, zamestnancov na úseku škôl. Vedúcou školskej jedálne je Alžbeta Majerová, do 14.04.2024 bola Soňa Dvorská. Činnosť a prevádzka školskej jedálne je hradená z rozpočtu obce a z príjmov za stravné a réžiu a z dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa.

Školopovinné deti z obce navštevujú základné školy v Cerove, Senohrade, Bzovíku a v Krupine. Najbližšie stredné školy, ktoré študenti navštevujú sú v Krupine, vo Zvolene a v Banskej Bystrici.

6.2. Zdravotníctvo

Základná zdravotná starostlivosť pre občanov je zabezpečovaná v zdravotníckom zariadení v Bzovíku, v ktorom pôsobí obvodný lekár pre dospelých. Ďalšia základná a odborná zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná v Krupine, ktorá je zabezpečovaná prostredníctvom siete zdravotníckych zariadení pre obyvateľov regiónu. Občania obce využívajú zdravotnícke zariadenia aj vo Veľkom Krtíši, Zvolene, Banskej Bystrici.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Starostlivosť o starších obyvateľov je riešená prostredníctvom Spoločného obecného úradu v Krupine formou poskytovania opatrovateľskej služby. Zároveň sociálne služby sú poskytované prostredníctvom Charity Lackov – Dom božieho milosrdenstva.

Od roku 2015 je Komunitné centrum LITAVA zaregistrované ako poskytovateľ sociálnych služieb. Od 01.07.2016 bolo zapojené do realizácie Národného projektu Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni, ktorý trval do 31.08.2019. Od 01.09.2019 do 31.08.2023 pokračovalo kontinuálne vo svojej činnosti zapojením sa do Národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni. 01.09.2023 Komunitné centrum je zapojené do Národného projektu Terénna sociálna práca a komunitné centrá, aktivita Komunitné centrá (Spolu pre komunity). Vytvára priestorové a materiálne podmienky pre komunitný rozvoj, komunitnú rehabilitáciu, komunitnú a sociálnu prácu, poskytovanie sociálnych služieb, realizáciu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže a sociálnej kurately. Prostredníctvom poskytovania komplexných sociálnych a komunitných služieb prispieva k predchádzaniu vzniku alebo stupňovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a napomáha k riešeniu miestnych sociálnych problémov, sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených ľudí na lokálnej i individuálnej úrovni.

V priebehu roku 2024 pracovalo Komunitné centrum s personálnym obsadením v zložení odborný manažér komunitného centra, pracovník komunitného centra a komunitný pracovník. Pozícia odborného manažéra nebola permanentne obsadená v priebehu celého roka a opakovane sa uskutočňovali výberové konania na túto pozíciu, keďže bol problém s obsadením uvedeného pracovného miesta z dôvodu kvalifikačných predpokladov. K 31.12.2024 pozícia nebola obsadená.

6.3.1. Správa o činnosti zariadenia sociálnych služieb Komunitného centra Litava za rok 2024

1. Základné údaje

Komunitné centrum prináša nový rozmer prístupu k obyvateľom v obci a marginalizovanej komunite a tiež dáva priestor na oslovenie nových skupín obyvateľov – tých, čo nepatria medzi primárne cieľové skupiny KC a doteraz nemali veľmi dôvod ho navštevovať. Komunitnou prácou v oblasti poskytovania sociálnych služieb podporujeme aktivity členov miestnej komunity k svoj-pomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva v obci. Komunitná práca sa týka rozvoja komunity, teda potrieb a problémov, ktoré presahujú jednotlivca alebo rodinu. Inak povedané, venuje sa potrebám (problémom), na ktorých sa zhodne časť obyvateľov komunity. Prináša pozitívnu obyvateľmi žiadanú zmenu a nie je obmedzená, iba na riešenie sociálnych problémov, aj keď sociálne znevýhodnenie má prioritu.

Komunitné centrum Litava ako zariadenie sociálnych služieb krízovej intervencie registrované a pôsobiace podľa Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja vytvára priestorové a materiálne podmienky pre komunitný rozvoj, komunitnú a sociálnu prácu, poskytovanie sociálnych služieb v obci Litava. Prostredníctvom poskytovania sociálnych služieb krízovej intervencie prispieva k predchádzaniu vzniku alebo stupňovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a napomáha k riešeniu miestnych sociálnych problémov, sociálnej inklúzii osôb sociálne vylúčených ľudí na lokálnej i individuálnej úrovni, prispôsobuje svoju činnosť lokálnemu kontextu a identifikovaným potrebám. Poskytovateľom sociálnych služieb (prevádzkovateľom) zariadenia je Obec Litava.

Od 01.03. 2015 je Komunitné centrum Litava zaregistrované ako poskytovateľ sociálnych služieb a zahájilo svoju činnosť pilotným projektom. Od 01.07.2016 bolo zapojené do realizácie Národného projektu Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni, ktorý trval do 31.08.2019. Následne činnosť KC pokračovala Národným projektom Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni od 01.09.2019 – 31.07.2023. V súčasnosti je naša činnosť realizovaná v projekte Spolu pre komunity od 01.08. 2023-31.01.2029. V tomto projekte Spolu pre komunity má KC vo svojej databáze od začiatku projektu do konca roka 2024 evidovaných 117 klientov, ktorým bolo poskytnuté poradenstvo.

Od 01.01.2024 pracovali v Komunitnom centre Litava zamestnanci:

Odborný manažér KC – Mgr. Katarína Pupavová, Mgr. Slavomíra Kol'ová

Komunitný pracovník KC – Margita Vicianová

Pracovník KC – Martina Gašparová, Mgr. Denisa Lendvayová

Obec Litava v zmysle zmluvných podmienok Zmluvy o spolupráci uzavretej s Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zabezpečuje výkon Komunitného centra. MPSVR SR určuje záväzné postupy a povinnosti poskytovateľa pri výkone odborných činností, obslužných činností, ďalších činností a aktivít komunitného centra. Ostatné skutočnosti sú upravované platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi SR a EÚ. Činnosť komunitného centra je daná v oblasti odborných činností Zákonom č. o 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších zmien a predpisov (napr. sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, preventívne aktivity, záujmová činnosť, nepravidelné aktivity a komunitné aktivity. Komunitné centrum napĺňa rôzne obligatórne činnosti, ktoré sú stanovené Zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a realizuje aj ďalšie činnosti nad rámec zákonom definovaných činností.

2. Poslanie Komunitného centra

Poslaním komunitného centra je prispieť k sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených na individuálnej, skupinovej ako aj na lokálnej úrovni prostredníctvom poskytovania odborných a iných činností a aktivít. V spolupráci s Poskytovateľom KC a subjektmi verejnej, štátnej správy, resp. organizáciami, ktoré pozitívne ovplyvňujú chod KC nájsť vhodné formy, spôsoby na elimináciu sociálnych rozdielov, minimalizovať negatívne faktory ovplyvňujúce osobnostný rozvoj detí, mládeže a dospelaj populácie obce.

- zlepšenie kvality života jednotlivcom, rodinám ako aj celej miestnej komunity
- začleňovanie osôb, ktoré sú sociálne vylúčené na lokálnej aj individuálnej úrovni
- nachádzanie vhodných foriem a programov pri riešení zistených sociálnych problémov
- odstraňovanie priepastí medzi minoritnou a majoritnou časťou obyvateľov a vyrovnávanie nedostatkov na oboch stranách a vedenie obyvateľov k vzájomnej tolerancii
- upevňovanie spolupráce KC s organizáciami, ktoré rozširujú jej pôsobnosť
- podporovanie vzdelávania a túžby po poznaní a vytváranie zdravých osobností, ktoré nebudú zaťažené predsudkami a netolerantným správaním k iným ľuďom
- poskytovanie spôsobu lepšieho trávenia voľného času a vytváranie priestoru pre seberealizáciu

3. Služby a aktivity komunitného centra

KC realizovali v roku 2024 stanovené obligatórne činnosti, ktoré sú zakotvené v Zákone č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

Sociálne poradenstvo - Sociálne poradenstvo v zmysle zákona o sociálnych službách patrí medzi odborné činnosti. Podľa posúdenia povahy problému poskytujeme našim klientom základné poradenstvo a podľa zisťovania vzniku príčiny problému zabezpečujeme pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Sociálne poradenstvo predstavuje nielen pojem, ale rovnako tak aj praktický nástroj pre uplatňovanie sociálnej pomoci občanom obce. V rámci tejto činnosti sa poskytovalo poradenstvo: riešenie nezamestnanosti, riešenie splátkových kalendárov, riešenie exekúcií, zdravotný stav klientov, komunikácia s rôznymi organizáciami a inštitúciami (Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, zdravotné poisťovne, soc. poisťovňa, ÚPSVaR a jeho rôzne pracoviská, exekútorské úrady, obvodní a špecializovaní lekári, Okresný súd Zvolen a Veľký Krtíš, polícia, nemocnice, vojenský archív, Centrum právnej pomoci, asistent osvedy zdravia, Centrum pre deti a rodiny Trnava, Kremnica, Psychiatrická nemocnica Hronovce a Slniečko v Bratislave, Špeciálna základná škola Krupina, MŠ a ZŠ Cerovo, MŠ Litava, ZŠ Litava, asistentka osvedy zdravia .....

Počas roka 2024 bolo poskytnuté našim klientom poradenstvo v celkovom počte:

Základné poradenstvo	Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov
65	196

Prostredníctvom vzdelávacích a voľno-časových aktivít poskytovaných ambulantnou alebo terénnou formou sú klienti KC vedení k vytváraniu svojpomocných skupín, ktoré majú možnosť prispieť k zmene svojej životnej situácie, ale zároveň aj k zmene riešenia rôznych problémov v rámci komunity. Činnosť KC Litava je zameraná na prevenciu, intervenciu a motiváciu, za týmto účelom KC organizuje spoločenské a športové podujatia pre všetkých občanov obce bez rozdielu veku, pohlavia, národnosti, farby pleti. Pre deti a mladých ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia sú komunitné centrá miestom, kde sa môžu nielen stretávať a rozvíjať v rámci skupinových aktivít, ale aj pracovať na svojom vzdelaní. V centre majú ideálne podmienky na to, aby si v pokoji a sústredene urobili domáce úlohy, majú k dispozícii školské pomôcky a prístup k počítaču. V Komunitnom centre sú im poskytované nasledovné aktivity:

- **Pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie (PSD)** - Aj v roku 2024 prebiehala školská príprava na vyučovanie. Deti pracovali pod dohľadom pracovníčok, pripravovali si úlohy, projekty do školy, učili sa pracovať s počítačom. Táto aktivita je pre deti veľmi atraktívna a potrebná. Mnohé deti, ktoré nás navštevujú, majú problémy so zvládaním učiva. Niektoré deti nemajú v domácom prostredí fyzický priestor na písanie domácich úloh, či už kvôli chýbajúcemu písaciemu stolu, alebo kvôli nedostatku súkromia, či slabej podpore zo strany rodičov. Predškolská príprava je určená pre deti od 4 rokov a jej účelom má byť uľahčovanie deťom nástupu do škôlky, najmä tým, ktoré nenavštevujú materskú školu. Počas predškolskej prípravy sa deti učia základné hygienické a samoobslužné činnosti, učia sa rozlišovať a pomenovať farby, tvary a číslice, rozvíjať si slovnú zásobu, jemnú a hrubú motoriku.

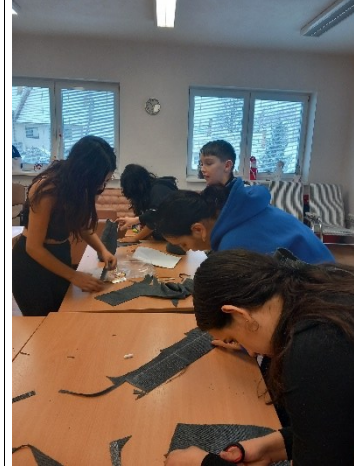

- **Preventívne aktivity (PRE)** - Aktivity na prevenciu sa zameriavajú na podporu zdravého spôsobu života, prevenciu problémového a rizikového správania, záškoláctva, šikanovania, agresie, intolerantného správania a pod. Cieľom preventívnych činností prostredníctvom motivácie, vzdelávania, aktivizácie je prevencia vzniku nepriaznivých sociálnych situácií

a podpora sociálnej inklúzie detí, mládeže a dospelých. V legislatívnom poňatí je preventívna aktivita činnosťou, ktorá je definovaná ako odborná činnosť zameraná na predchádzanie rizikového správania fyzickej osoby, rodiny alebo komunity a na predchádzanie rizikových situácií a na ich prekonanie alebo riešenie.

- **Záujmová činnosť (ZC)** - cieľavedomé aktivity sú zamerané na uspokojovanie a rozvíjanie individuálnych potrieb, záujmov a schopností. Majú silný vplyv na rozvoj osobnosti i na správnu spoločenskú orientáciu. Prijímatelia majú možnosť zúčastňovať sa týchto aktivít. Cieľom záujmovej činnosti je aktívne, kvalitné, bezpečné a zmysluplné trávenie voľného času detí a mládeže, rozvoj životných zručností, kompetencií, schopností, znižovanie výskytu sociálno-patologických javov a rizikového správania a podpora budovania vzájomných kontaktov a akceptácie medzi deťmi a mládežou z rôznych skupín.

- **Nepravidelné skupinové aktivity (NA)** – Za účasti obyvateľov na týchto aktivitách budujeme sociálne väzby a vzťahy, podporujeme vzájomnú súdržnosť komunity, eliminujeme predsudky voči segregácii Rómov. V roku 2024 bolo realizovaných 26 NA, každá aktivita bola zameraná na niečo iné, napr.: Prezentácia – Dôvera, Deň Rómov, Starostlivosť o maloleté deti, Deň zdravia s Dôverou, Deň zeme s ŠKD, Naša príroda, Bezpečná online komunikácia, Deň matiek, Deň zdravia so VšZP, MDD, Čo sme sa naučili o prírode, Martankovia, Filmová party pre mládež, Sexualita mládeže, Spomíname – posedenie pri čaji, Sypané obrazy – poďakovanie za úrodu, Malá policajná akadémia, Pozor na podvodníkov, Zdobenie vianočných medovníkov, Príčiny nezamestnanosti u mladých, Vianočné posedenie.

Počas roka 2024 boli poskytnuté našim klientom aktivity v celkovom počte:

Pomoc pri príprave na šk. dochádzku a šk. vyučovanie (PSD)	Záujmová činnosť (ZC)	Preventívne aktivity (PRE)	Nepravidelné aktivity (NA)
226	147	71	27

4. Spolupráca s inštitúciami a sponzormi

Pre činnosť Komunitného centra má významnú úlohu spolupráca s inštitúciami a oslovovanie sponzorov. Pri výkone ambulantnej a terénnej sociálnej práce je potrebná, až priam nevyhnutná spolupráca s rôznymi inštitúciami z blízkeho okolia a to s kompetentnými organizáciami a pracovníkmi školstva, sociálnymi kurátormi a pracovníkmi ÚPSVaR vo Zvolene a v Krupine a príslušníkmi PZ. Ďalej komunikáciou so ZŠ a MŠ v Litave, Senohrad, Cerovo a špeciálnou základnou školou, kde si neplnia povinnú školskú dochádzku deti zo sociálne slabšieho prostredia, detskými pediatrami, všeobecnými lekármi a zdravotníckymi zariadeniami, zdravotnými asistentmi ako aj s Charitou Lackov, Charitou sv. Alžbetyvo Zvolene, koordinátorom Osvety zdravia a ďalšími inštitúciami, ktoré napomáhajú k riešeniu rôznych sociálnych problémov klientov. Samozrejماً je spolupráca so zriaďovateľom KC, ktorou je obec Litava, s ktorým máme výborne vzťahy.

Počas roka sa nám podarilo osloviť niekoľkých sponzorov, ktorí nám prispeli na našu činnosť sponzorskými darmi. Sponzorské dary: DM drogéria- Veľký Krtíš, tlačiarne Nikara-Krupina, Lind Mobler Slovakia-Krupina, s. r. o., Charita Lackov, Charita svätej Alžbety Zvolen, Harmanecké papierne, Zdravé komunity, Femina, s. r. o., kde nám poskytli pre klientov potravinovú pomoc formou zeleniny.

5. Komunitná práca

Komunitná práca je jednou z metód sociálnej práce (práca s jednotlivcom a skupinou). Cieľom KP je rozvoj celej komunity a jej obsahom je podpora zmocňovania komunity a jej motivácia. Komunitnou prácou zlepšujeme životné podmienky obyvateľov komunity, čím sa komunita posilňuje. Prostredníctvom komunitnej práce poskytovanej ambulantnou alebo terénnou formou sú obyvatelia komunity vedení k tomu, aby boli aktívni a sami prispeli k pozitívnej zmene svojej životnej situácie. Komunitné centrum sa zameriava na prevenciu, intervenciu a motiváciu obyvateľov komunity, na riešenie sociálneho problému a snaží sa o komplexné zlepšenie životných zručností a schopností klientov. Aby sme mohli realizovať komunitnú prácu musíme poznať problémy komunity. Za týmto účelom mapujeme potreby obyvateľov komunity. Pracovníčky Komunitného centra tieto jednotlivé najzávažnejšie problémy riešili spoločne na stretnutí Rady Komunitného centra, ktorú tvoria samotní obyvatelia komunity. V rámci diskusie od členov komunitnej rady očakávame návrhy na riešenie týchto problémov, aby sa odstránili alebo minimalizovali jednotlivé problémy, ktoré sú v našej obci. Vedíme obyvateľov komunity, aby svojou participáciou prispeli k riešeniu problémov v komunite a boli aktívne zapojení.

Pre dobré fungovanie Komunitného centra a komunitnej práce je dôležité si dobre nastaviť Akčný plán. Akčné plány vychádzajú z potrieb obyvateľov komunity, preto mapovanie potrieb je ich dôležitou súčasťou. Hlavným prvkom procesu komunitného plánovania je posilňovanie účasti občanov na rozhodovaní a ich participácia na riešení problémov, je to jeden z kľúčových princípov komunitnej práce. Akčný plán je nástrojom na dosiahnutie spoločného cieľa, pretože v ňom je pomenovaná potreba, problém komunity, stanovený hl. cieľ a čiastkové ciele, stanovené sú úlohy, aktivity. Dôležitá je pri tom spoluúčasť partnerov a sponzorov a zabezpečenie ľudských a materiálnych zdrojov. Je potrebné si určiť časové rozpätie v ktorom sa má plán uskutočniť. Na tvorbe a realizácii akčného plánu sa majú podieľať samotní obyvatelia komunity. V roku 2024 akčný plán bol zameraný na riešenie vybudovania nových vodovodných prípojok v lokalite MRK.

Spoločne s obyvateľmi MRK sme pracovali na riešení problému potreby vybudovania vlastných nových vodovodných prípojok do domácností v lokalite MRK a vybudovanie vodovodných šácht na vodomery. Podarilo sa nám obnoviť rokovania a spoluprácu so spoločnosťou StVPS. Na stretnutiach zástupcovia spoločnosti predstavili postup, ako by mali zo strany ich spoločnosti prebiehať jednotlivé postupy. Obyvatelia komunity boli informovaní o nových podmienkach, za ktorých im spoločnosť bude do lokality distribuovať

vodu. Každý, kto prejavil záujem si musel podať žiadosť na novú vodovodnú prípojku. Po schválení žiadosti spoločnosťou si obyvatelia vlastnoručne realizovali výkopové práce (vodiace ryhy a jamy na osadenie šácht), alebo si na tieto práce zabezpečili potrebnú techniku, na ktorej sa finančne spolupodieľali. Bolo im odporúčané, kde si môžu zakúpiť polyetylénové hadice a umelohmotné šachty, v ktorých budú umiestnené vodomery. Pod odborným vedením určeného pracovníka spoločnosti StVPS si každý z obyvateľov samostatne osadil šachtu do jamy a ukotvil ju podľa usmernení a odporúčaní. Počas celého priebehu týchto prác sme boli spoločne so zástupcami spoločnosti v neustálom kontakte (osobne aj telefonicky) a riešili sme potrebné administratívne kroky, aby aj tieto administratívne náležitosti boli splnené. Počas celého priebehu prác sme v rámci terénneho programu boli v neustálom kontakte s obyvateľmi a členovia komunitnej rady, úzko sme spolupracovali s obyvateľmi, aby tí boli informovaní o aktuálnom dianí a postupoch zo strany spoločnosti StVPS. Obyvatelia si uhradili predplatnú faktúru a následne im bol vodoměr fungujúci na čipovú kartu, pracovníkmi spoločnosti namontovaný. Po úhrade si obyvatelia predplatili potrebný objem vody a uhradená čiastka im bola dobíťá na čipovú kartu. Po realizácii všetkých prác a najmä po splnení všetkých náročných administratívnych krokov, ktoré sme spoločne s obyvateľmi realizovali sa podarilo novými vodovodnými prípojkami spustiť a zabezpečiť vodu do lokality MRK. Tým, že si obyvatelia každý mesiac predplatia na kartu určitý objem vody sa v budúcnosti nestane, že jednotlivé domácnosti vodu mať nebudú. Týmto systémom nevznikne nový dlh voči spoločnosti StVPS. Do vybudovania nových vodovodných prípojok sa zapojili a na problémy participovali obyvatelia komunity, ktorým záleží na tom, aby mali vo svojich domácnostiach vodu. Svojím pracovným nasadením a spoločnými silami si vedeli takto vyriešiť akútny problém. Výsledkom je nielen vybudovanie nových vodovodných prípojok, ale predovšetkým zmena pohľadu a postojev komunity, vytvorenie zapovedaného prístupu obyvateľov (každý, kto využíva vodu si za ňu zaplatí).

6. Komunitné aktivity

Zmyslom komunitnej práce sú aktivity, ktorými chceme podporovať miestnych obyvateľov v tom, aby si všímali problémy, ktoré sa vyskytujú v ich prostredí, aby vedeli, aké prostriedky môžu použiť pri riešení problémov a tak dosiahnuť zmenu. Výborným priestorom na spoločné stretávanie sa obyvateľov sú rôzne komunitné aktivity. Tento rok sme mali realizovaných 17 komunitných aktivít napr.:

- **Mapovanie potrieb:** získavanie názorov a podnetov obyvateľov komunity potrebných pre nastavenie ďalšej činnosti Komunitného centra. Obyvatelia sami pomenúvajú problémy v obci, poukazujú na to, čo je potrebné riešiť.
- **Prejednávanie problematiky za neplatičov za vodu:** stretnutie so zástupcami spoločnosti StVPS, zástupcami obecného úradu, koordinátora za Zdravé regióny a asistentky Osvety zdravia za účelom nájdenia riešenia uhrádzania pravidelných mesačných splátok za vodu.
- **Nedoplatky za vodu:** preventívne opatrenia, aby nebola prerušená dodávka vody do niektorých domácností v lokalite MRK.
- **Mesačné splátky:** zaktivizovanie obyvateľov, prijatie a uvedenie si závažnosti situácie samotnými obyvateľmi, nastavenie prístupu zodpovednosti obyvateľov k mesačným úhradám.
- **Stretnutie účastníkov – prejednávanie problematiky neplatičov vody:** opätovné stretnutie na Obecnom úrade v Litave, rozdelenie úloh a hľadanie riešenia, aby sa mesačné úhrady realizovali a spoločnosti nevznikala strata.
- **Starostlivosť o maloleté deti a novorodencov:** poskytnutie informácií mladým matkám, ako majú zabezpečiť každodennú starostlivosť o svoje deti, na aké benefity majú nárok od svojej zdravotnej poisťovne.
- **Stretnutie so zástupcami StVPS a so zástupcami Obecného úradu:** stretnutie účastníkov, hodnotenie akútnej situácie, spoločnosť navrhla ako zabezpečí dodávku vody do lokality MRK, aby obyvatelia neostali bez pitnej vody.
- **Brigáda – upratovanie v MRK:** aktivizácia obyvateľov lokality MRK a ich účasť na spoločnej brigáde a upratovanie tejto lokality.
- **Spoločná sv. omša v MRK:** spoločnou účasťou na sv. omši sa odbúravajú bariéry medzi majoritnou a minoritnou časťou obyvateľstva, budujú sa dobre medzilidské vzťahy a odbúravajú sa predsudky.
- **Stretnutia členov Komunitnej rady:** stretnutia komunitnej rady a obyvateľov MRK, ich oboznámenie s priebehom a realizáciou komunitnej práce.
- **Rokovanie o dodávke vody do lokality MRK:** na stretnutí sa riešili nové vodovodné prípojky dodávky vody a inštalácia nového výtokového stojana v tejto lokalite.
- **Stretnutie obyvateľov MRK s vedúcim prevádzky StVPS:** stretnutie priamo v teréne, kde sa riešili umiestnenia vodovodných šácht a výkopy rýh pre umiestnenie polyetylénových vodovodných rúr.

- **Distribúcia dojčenského mlieka:** v rámci terénneho programu sa distribuovalo dojčenské mlieko spoločne s asistentkou Osvety zdravia. Mladým matkám boli poskytnuté informácie ako majú zabezpečiť každodennú starostlivosť o novorodencov.
- **Osádzanie vodomerných šácht:** osádzanie vodomerných šácht do výkopových jám a vodovodných prípojok za účasti pracovníka spoločnosti StVPS, ktorý na práce dohliadal.
- **Realizácia nových náterov:** obnova detského ihriska v areáli KC, ošetrovanie jednotlivých prvkov nátermi a ich zakonzervovanie proti poveternostným vplyvom.
- **Kontrola a oprava prepojenia vodovodných prípojok:** stretnutie s obyvateľmi v lokalite MRK, riešenie kontroly pripojenia prípojok a kontroly vodomeroov.
- **Spoločné posedenie v KC:** poďakovanie obyvateľom komunity, ktorí sú aktívni a prispeli svojou prácou a účasťou na aktivitách k rozvoju našej komunity.

Komunitnou prácou chceme v budúcnosti zaangažovať do diania v obci najmä pasívnych občanov, zaktivizovať ich, prebudiť v nich ohotu spolupodieľať sa na riešení problémov komunity, resp. napĺňaní jej potrieb. Účelom komunitnej práce je preto povzbudiť a posilniť schopnosti obyvateľov a spoločnou participáciou prispieť k pozitívnej zmene v komunite.

Správu o činnosti KC vypracovala: Margita Vicianová, Komunitná pracovníčka Komunitného centra LITAVA

6.4. Kultúra

Kultúra v obci je nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov. Je prejavom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Kultúrna aktivita v obci Litava má vidiecky charakter. Na organizácii spoločenského života sa podieľa aj miestna samospráva poskytovaním priestorov pre jednotlivé podujatia a spolupodieľaním sa na organizovaní samotných podujatí.

Obec organizuje kultúrne a športové podujatia miestneho pravidelného alebo nepravidelného charakteru. Medzi pravidelné podujatia patria: fašiangový ples, oslavy ku dňu matiek, dňu detí a dňu otcov, oslavy pri životných jubileách občanov, deň úcty k starším, Litavský klobásový festival. K nepravidelným podujatiam patria: dobrovoľnícke hasičské súťaže, futbalové turnaje, turistické výlety, kultúrne podujatia zamerané na ľudové tradície – páračky, pletenie košíkov, tvorivé dielne. Vzhľadom na rozlohu obce a počet obyvateľov je počet organizovaných podujatí dostatočný.

Pre obyvateľov obce je ku kultúrnym, spoločenským a športovým aktivitám a podujatiam k dispozícii kultúrny dom, obecná knižnica, klub dôchodcov, detské ihriská, antukové ihrisko, multifunkčné ihrisko, futbalové ihrisko.

Pre ďalšie kultúrne vyžitie občania využívajú podujatia v priľahlých obciach, v Krupine a okolitých regiónoch, kde sa aj naši občania prezentujú. Ide o podujatia ako Tradičná chuť Hontu, hasičské súťaže, spevácke súťaže seniorov a pod.

6.5. Hospodárstvo

Najvýznamnejšie podnikateľské subjekty v obci sú :

- Družstvo AGRA Litava,
- Slovenská investičná spoločnosť, s.r.o., - prevádzka Ranč u Ňuňa,
- Katarína Uramová – výroba pekárskych a cukrárenských výrobkov,
- Anna Šinčoková FUSA – výroba ponožiek,
- Predajňa Coop Jednota Krupina, s.d..

V obci pôsobí rovnako niekoľko živnostníkov a samostatne hospodáriacich roľníkov.

Súkromné podnikanie sa v obci sústreďuje predovšetkým do činnosti fyzických osôb – podnikateľov zameraných na podnikanie v oblasti obchodu, poľnohospodárstva a remeselníckych služieb.

Na území obce pôsobí aj Poľovnícke združenie Bažant a Urbárska spoločnosť Litava – pozemkové spoločenstvo.

Plnenie funkcií obce na prenesený výkon štátnej správy na úseku stavebného poriadku, pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie a účelové komunikácie, starostlivosti o životné prostredie zabezpečuje Spoločný obecný úrad, ktorý má sídlo Mesto Krupina, Svätotrojické námestie 4/4, Krupina.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2024. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2024 bol zostavený ako vyrovnaný. **Bežný rozpočet** bol zostavený ako **prebytkový** a **kapitálový rozpočet** ako **schodkový**.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2024. Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa **13.12.2023 uznesením č. 70/5/2023**.

Rozpočet bol zmenený päťkrát:

- prvá zmena schválená dňa 31.03.2024 *rozpočtovým opatrením starostky č. 1/2024*;
- druhá zmena schválená dňa 29.05.2024 *uznesením č. 102/7/2024 rozpočtovým opatrením č. 1/2024*;
- tretia zmena schválená dňa 30.06.2024 *rozpočtovým opatrením starostky č. 2/2024*;
- štvrtá zmena schválená dňa 28.08.2024 *uznesením č. 115/8/2024 rozpočtovým opatrením č. 2/2024*;
- piata zmena schválená dňa 31.12.2024 *rozpočtovým opatrením starostky č. 3/2024*.

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2024

Rozpočet obce k 31.12.2024

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet po poslednej zmene	Skutočnosť plnenia rozpočtu	% plnenia rozpočtu upravený	% plnenia rozpočtu schválený
Príjmy celkom	603 753,00	1 095 714,50	1 076 613,90	98,26	178,32
z toho :					
Bežné príjmy	563 753,00	658 196,89	652 820,10	99,18	115,80
Kapitálové príjmy	40 000,00	359 829,12	352 044,36	97,84	880,11
Finančné operácie príjmové	0	77 688,49	71 749,44	92,36	0
Výdavky celkom	603 753,00	1 095 714,50	1 034 765,95	94,44	171,39
z toho :					
Bežné výdavky	556 753,00	696 525,89	659 928,50	94,75	118,53
Kapitálové výdavky	47 000,00	366 829,12	342 477,96	93,36	728,68
Finančné operácie výdavkové	0	32 359,49	32 359,49	100,00	0
Rozpočet	0	0	41 847,95		

Kategória EK	Názov	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť 2024	% plnenia	Skutočnosť 2023
Bežné príjmy		658 196,89	652 820,10	99,18	646 047,28
100	Daňové príjmy	355 510,00	350 297,00	98,53	327 697,79
110	Dane z príjmov	321 210,00	316 112,06	98,41	299 632,56
120	Dane z majetku	17 700,00	17 698,54	99,99	14 323,88
130	Dane za tovary a služby	16 600,00	16 486,40	99,32	13 741,35
200	Nedaňové príjmy	20 684,00	20 520,21	99,21	22 650,24
210	Príjmy z podnikania a vlastníctva	5 337,00	5 249,78	98,37	7 616,93
220	Administratívne a iné poplatky	14 922,00	14 844,90	99,48	14 899,55
290	Iné nedaňové príjmy	425,00	425,53	100,12	133,76
300	Granty a transfery	282 002,89	282 002,89	100,00	246 457,66
310	Tuzemské bežné granty a transfery	282 002,89	282 002,89	100,00	246 457,66
Bežné výdavky		696 525,89	659 928,50	94,75	610 341,32
600	Bežné výdavky	696 525,89	659 928,50	94,75	563 652,18
610	Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné	317 209,09	314 297,52	99,08	290 268,76
620	Poistné a príspevky do poisťovní	121 976,94	120 417,13	98,72	107 298,84
630	Tovary a služby	219 920,46	188 766,00	85,83	144 101,68
640	Bežné transfery	37 419,40	36 447,85	97,40	21 982,90
BEŽNÝ ROZPOČET			-7 108,40		35 705,96
Kapitálové príjmy		359 829,12	352 044,36	97,84	14 243,16
200	Nedaňové príjmy	623,00	623,00	100,00	
230	Kapitálové príjmy	623,00	623,00	100,00	
300	Granty a transfery	359 206,12	351 421,36	97,83	14 243,16
320	Tuzemské kapitálové granty a transfery	359 206,12	351 421,36	97,83	14 243,16
Kapitálové výdavky		366 829,12	342 477,96	93,36	30 772,80
700	Kapitálové výdavky	366 829,12	342 477,96	93,36	30 772,80
710	Obstaranie kapitálových aktív	366 829,12	342 477,96	93,36	30 772,80
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET			9 566,40		-16 529,64
PREBYTOK/SCHODOK BEŽNÉHO A KAPITÁLOVÉHO ROZPOČTU			2 458,00		19 176,32
Príjmové finančné operácie		77 688,49	71 749,44	92,36	19 459,42
Výdavkové finančné operácie		32 359,49	32 359,49	100,00	0
ROZDIEL FINANČNÝCH OPERÁCIÍ			39 389,95		19 459,42
PRÍJMY SPOLU		1 095 714,50	1 076 613,90	98,26	679 749,86
VÝDAVKY SPOLU		1 095 714,50	1 034 765,95	94,44	641 114,12
CELKOVÝ SCHODOK			41 847,95		38 635,74

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2024

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2024 v EUR
Bežné príjmy spolu	652 820,10
Bežné výdavky spolu	659 928,50
Bežný rozpočet	-7 108,40
Kapitálové príjmy spolu	352 044,36
Kapitálové výdavky spolu	342 477,96
Kapitálový rozpočet	9 566,40
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	2 458,00
Vylúčenie z prebytku	11 497,66
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	-9 039,66
Príjmy z finančných operácií	71 749,44
Výdavky z finančných operácií	32 359,49
Rozdiel finančných operácií	39 389,95
PRÍJMY SPOLU	1 076 613,90
VÝDAVKY SPOLU	1 034 765,95
Hospodárenie obce	41 847,95
Vylúčenie z prebytku	11 497,66
Upravené hospodárenie obce	30 350,29

Bilancia bežných príjmov a bežných výdavkov je dosiahnutý **schodok bežného rozpočtu** vo výške **7 108,40 €**.

Bilancia kapitálových príjmov a kapitálových výdavkov je **prebytok kapitálového rozpočtu** vo výške **9 566,40 €**.

Výsledok hospodárenia podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov je **prebytok** vo výške **2 458,00 €**.

Schodok bežného rozpočtu vo výške **7 108,40 €** bol krytý prevodom prostriedkov rezervného fondu na bežné výdavky v zmysle § 21j zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov v sume **7 108,40 €** v zmysle schváleného uznesenia OZ č. 114/8/2024 zo dňa 28.08.2024 prostredníctvom príjmových finančných operácií.

Podľa § 10 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov súčasťou rozpočtu sú finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Bilancia **finančných operácií** je **kladný zostatok** z finančných operácií vo výške **39 389,95 €**, bol v priebehu roka použitý na financovanie bežného rozpočtu.

Príjmové finančné operácie tvorili nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na **bežné výdavky** v rozpočtovom roku 2023 na prevádzku základnej školy zapojené do bežného rozpočtu v roku 2024 v sume **4 471,81 €**, nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na **bežné výdavky** v rozpočtovom roku – nenormatívne finančné prostriedky na výchovu a vzdelávanie detí v materskej škole zapojené do bežného rozpočtu v roku 2024 v sume **1 740,54 €**, nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v roku 2023 – nenormatívne finančné prostriedky – príspevok na špecifiká na „Podpora digitálnej transformácie vzdelávania“ pre základnú školu zapojené do bežného rozpočtu v roku 2024 v sume **483,10 €**, ktoré sa nevyčerпали v roku 2024 boli vrátené do štátneho rozpočtu v rámci zúčtovania finančných vzťahov, nevyčerpané finančné prostriedky zo ŠR účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v roku 2023 – nenormatívne finančné prostriedky na rozvojový projekt „Čítame pre radosť“ pre základnú školu zapojené do bežných výdavkov v roku 2024 v sume **500,00 €**, nevyčerpané finančné prostriedky štátneho rozpočtu z dotácie na stravu za neodstravované deti a dni, kedy sa nezúčastnili výchovno-vzdelávacieho procesu v roku 2023 vo výške **2 636,90 €** a v roku 2024 boli zapojené do **bežných výdavkov** a v rámci zúčtovania finančných vzťahov vrátené do štátneho rozpočtu v roku 2024. Ďalej to bol zostatok finančných prostriedkov za stravné (v cene potravín) v školskej jedálni v sume **1 314,60 €** a za réžiu v sume **11,45 €** zapojené do **bežných výdavkov** v roku 2024, zostatok finančných prostriedkov za poplatky v MŠ vo výške **333,74 €** a za poplatky za ŠKD vo výške **336,86 €**, zapojené do **bežných výdavkov** v roku 2024.

Príjmovými finančnými operáciami bol aj **prevod prostriedkov z rezervného fondu** na úhradu **bežných výdavkov** v zmysle § 21j zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a schváleného uznesenia OZ č. 114/8/2024 zo dňa 28.08.2024 vo výške **27 560,95 €**.

Príjmovými finančnými operáciami boli aj **prijaté finančné zábezpeky**, a to zostatok garančnej finančnej zábezpeky na projekt „Zníženie energetickej náročnosti materskej školy – využitie OZE v obci Litava“, prijatej v roku 2019 a vrátenej v roku 2024 na dobu poskytnutej záruky na dielo (5 rokov) v zmysle uzatvorenej zmluvy o dielo vo výške **1 220,43 €** a prijatá realizačná finančná zábezpeka na projekt „Zníženie energetickej náročnosti základnej školy v obci

Litava“, prijatej a vrátenej v roku 2024 na základe uzatvorenej zmluvy o dielo na dobu od nadobudnutia právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia vo výške 31 139,06 €.

Súčet prebytku rozpočtu 2 458,00 € a zostatku finančných operácií vo výške 39 389,95 € je zostatok finančných prostriedkov vo výške 41 847,95 €. Táto suma predstavuje finančnú hotovosť na účtoch obce k 31.12.2024, okrem finančných prostriedkov, ktoré sa z tohto zostatku vylučujú, zostatok rezervného fondu a cudzích prostriedkov.

V zmysle ustanovenia § 16 ods. 6 a 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté prostriedky v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu EÚ, alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu z tohto prebytku vylučujú.

V roku 2024 ide o nevyčerpané účelovo určené prostriedky vo výške 11 497,66 €, ktoré možno použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku a ktoré sa z tohto **prebytku vylučujú**:

- a) **nevyčerpané prostriedky zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 4 463,64 € (v uvedenej sume je započítaný aj preddavok normatívnych prostriedkov na energie a prevádzkové výdavky v roku 2025, ktorý bol poskytnutý v roku 2024 v sume 637,00 €), a to na prevádzku Základnej školy v Litave – normatívne prostriedky, ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 ods. 4 a 5 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- b) **nevyčerpané prostriedky zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 1 681,64 €, a to nenormatívne finančné prostriedky – Príspevok na výchovu a vzdelávanie pre MŠ a RZ pre Materskú školu v Litave, ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 ods. 4 a 5 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- c) **nevyčerpané prostriedky zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** – dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa poskytnuté Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny SR v sume 3 409,70 €;

- d) *nevyčerpané prostriedky z rozpočtového účtu školského stravovania* podľa ustanovenia §140-141 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov *na stravné* v sume **759,23 €** a na *režijné náklady* v sume **429,74 €**;
- e) *nevyčerpané prostriedky z poplatkov zákonných zástupcov za materskú školu* podľa ustanovenia § 28 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume **255,55 €**;
- f) *nevyčerpané prostriedky z poplatkov zákonných zástupcov za školský klub detí* podľa ustanovenia § 114 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume **498,16 €**.

Upravený výsledok hospodárenia je **schodok** vo výške **9 039,66 €**.

Zostatok finančných operácií predstavuje **kladný zostatok** vo výške **39 389,95 €**.

O túto sumu sa pre tvorbu rezervného fondu upraví zostatok finančných prostriedkov, ktorý v konečnom zúčtovaní predstavuje sumu **30 350,29 €**.

Použitie prebytku/vysporiadanie schodku

Obec Litava hospodárila v roku 2024 s **prebytkom rozpočtu** v sume **2 458,00 €** zisteného v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Prebytok rozpočtu **upravený** o nevyčerpané prostriedky na bežné výdavky v sume **11 497,66 €** tvorí **schodok rozpočtu** v sume **9 039,66 €**.

Na **vysporiadanie schodku rozpočtu upraveného** o nevyčerpané prostriedky na bežné výdavky bol použitý zostatok finančných operácií v sume **9 039,66 €**.

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upravený o vylúčené cudzie zdroje v sume **30 350,29 €** navrhujeme použiť na:

- **tvorbu rezervného fondu** **30 350,29 €**.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme použiť zostatok finančných prostriedkov na **tvorbu rezervného fondu** za rok 2024 vo výške **30 350,29 €**.

7.3. Rozpočet na roky 2025 - 2027

	Skutočnosť k 31.12.2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026	Rozpočet na rok 2027
Príjmy celkom	1 076 613,90	676 161,00	619 564,00	634 442,00
<i>z toho :</i>				
Bežné príjmy	652 820,10	626 161,00	619 564,00	634 442,00
Kapitálové príjmy	352 044,36			
Finančné operácie príjmové	71 749,44	50 000,00		

	Skutočnosť k 31.12.2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026	Rozpočet na rok 2027
Výdavky celkom	1 034 765,95	676 161,00	619 564,00	634 442,00
<i>z toho :</i>				
Bežné výdavky	659 928,50	621 161,00	614 564,00	629 442,00
<i>z toho:</i>				
<i>01 Výkonné a zákonodarné orgány, finančné a rozpočtové záležitosti, zahraničné vzťahy</i>	<i>185 912,03</i>	<i>169 403,00</i>	<i>174 553,00</i>	<i>174 563,00</i>
<i>03 Verejný poriadok a bezpečnosť</i>	<i>8 084,49</i>	<i>7 050,00</i>	<i>7 500,00</i>	<i>7 500,00</i>
<i>04 Ekonomická oblasť</i>	<i>9 257,35</i>	<i>5 650,00</i>	<i>17 923,00</i>	<i>25 091,00</i>
<i>05 Ochrana životného prostredia</i>	<i>21 696,69</i>	<i>24 320,00</i>	<i>27 500,00</i>	<i>33 900,00</i>
<i>06 Bývanie a občianska vybavenosť</i>	<i>7 967,07</i>	<i>5 050,00</i>	<i>8 278,00</i>	<i>8 578,00</i>
<i>08 Rekreácia, kultúra a náboženstvo</i>	<i>23 088,37</i>	<i>20 449,00</i>	<i>16 500,00</i>	<i>17 500,00</i>
<i>09 Vzdelávanie</i>	<i>311 616,69</i>	<i>298 231,00</i>	<i>267 552,00</i>	<i>267 552,00</i>
<i>10 Sociálne zabezpečenie</i>	<i>92 305,81</i>	<i>91 008,00</i>	<i>94 758,00</i>	<i>94 758,00</i>
Kapitálové výdavky	342 477,96	55 000,00	5 000,00	5 000,00
Finančné operácie výdavkové	32 359,49			

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok

Názov	ZS k 1.1.2024 v EUR	KZ k 31.12.2024 v EUR
Majetok spolu	1 153 756,07	1 430 654,81
Neobežný majetok spolu	989 924,30	1 259 137,51
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	585,60	231,60
Dlhodobý hmotný majetok	793 727,70	1 063 294,91
Dlhodobý finančný majetok	195 611,00	195 611,00
Obežný majetok spolu	160 552,66	167 499,58
z toho :		
Zásoby	506,93	788,31
Zúčtovanie medzi subjektami VS		
Dlhodobé pohľadávky		
Krátkodobé pohľadávky	9 340,10	12 834,91
Finančné účty	150 705,63	153 873,36
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.		
Časové rozlíšenie	3 279,11	4 017,72

Opis a hodnota dlhodobého majetku vo vlastníctve obce

Majetok, ku ktorému má účtovná jednotka vlastnícke právo	Suma v EUR		
	brutto	korekcia (odpisy)	netto
Softvér	1 425,60	1 194,00	231,60
Drobný dlhodobý nehmotný majetok	1 320,00	1 320,00	0,00
Pozemky	9 359,76	0,00	9 359,76
Stavby	2 381 725,81	1 385 549,56	996 176,25
Stroje, prístroje, zariadenia	86 847,61	73 078,81	13 768,80
Dopravné prostriedky	94 701,54	67 728,94	26 972,60
Drobný dlhodobý hmotný majetok	22 017,62	22 017,62	0,00
Ostatný dlhodobý hmotný majetok	9 387,14	9 387,14	0,00

V roku 2024 došlo k prírastku majetku na účte 021 (Stavby) – realizácia rekonštrukcie základnej školy v rámci projektu „Zníženie energetickej náročnosti základnej školy v obci Litava“ vo výške **340 667,96 €**.

K úbytku majetku došlo na účte 028 (drobný dlhodobý hmotný majetok) vo výške **2 099,59 €** a predstavuje úbytok drobného dlhodobého majetku na základe inventarizácie

k 31.12.2024 v zmysle schválených návrhov na vyradenie fyzicky a morálne opotrebovaného drobného hmotného majetku.

Na účte 031 (Pozemky) je vykázaný úbytok **7,15 €** a predstavuje úbytok **predaných pozemkov** na základe uznesení obecného zastupiteľstva.

Na účte 042 (Obstaranie dlhodobého hmotného majetku) je vykázaný prírastok v sume **342 477,96 €** a úbytok v sume **340 667,96 €** a predstavuje obstaranie a zaradenie do užívania majetku na účte 021 a zároveň obstaranie technickej projektovej dokumentácie na projekt „*Stavebné úpravy domu smútku v obci Litava*“ v sume **900,00 €** a obstaranie posuvného systému s bezpečnostnými sklami a výstužou/posuvný deliaci dverový systém do sály kultúrneho domu v sume **6 885,00 €**. Konečný zostatok k 31.12.2024 predstavuje sumu **17 017,50 €**, ktorú tvoria výdavky **na technickú projektovú dokumentáciu a posuvný deliaci dverový systém do kultúrneho domu**.

Opis a hodnota majetku, ku ktorému nemá obec vlastnícke právo

Majetok, ku ktorému nemá účtovná jednotka vlastnícke právo	Suma v EUR
Majetok, ktorý využíva účtovná jednotka na základe zmluvy o výpožičke : majetok na CO a záchranné práce	2 310,30
Majetok, ktorý je financovaný prostredníctvom združených finančných prostriedkov Mikroregiónu Východný Hont, združenie obcí : kompostéry do domácností mestský mobiliár	29 182,40 910,68
Majetok DCOM, ktorý využíva účtovná jednotka: 3 ks notebooky s príslušenstvom, bezdrôtové myšky a klávesnice, monitory 1 ks multifunkčné zariadenie, router, tlačiareň pre tlač štítkov a obálok, čítačka čiarových kódov a QR kódov, zariadenie pre lokálne zálohovanie	

Ostatné informácie/Informácie o údajoch na podsúvahových účtoch

Významné položky	Hodnota	Účet
Prísne zúčtovateľné tlačivá	18,70 €	752
Knihy v obecnej knižnici	4 840,15 €	750
Drobný majetok v podsúvahovej evidencii	131 668,38 €	753
Majetok vo výpožičke	2 310,30 €	751
Majetok z Mikroregiónu Východný Hont, z.o.	30 093,08 €	751
Pohľadávky – vytvorené opravné položky, odpísané pohľadávky	1 689,47 €	755

Prehľad finančných účtov k 31.12.2024

Názov a číslo účtu	ZS k 1.1.2024	KZ k 31.12.2024
Pokladnica	878,97	2 437,94
VÚB – bežný účet 6229412/0200	27 590,09	28 748,76
VÚB – rezervný fond 1230006229412/0200	97 038,63	96 303,42
VÚB – účet školskej jedálne 1668624053/0200	1 276,20	667,43
VÚB – sociálny fond 1131890554/0200	4 421,52	3 547,58
VÚB – dotačný účet ZŠ 1594131255/0200	19 500,69	22 179,18
VÚB – projektový účet 4286399958/0200	18,02	
VÚB – projektový účet 4904765258/0200		0,00
Peniaze na ceste	-18,49	-7,95
SPOLU	150 705,63	153 876,36

Prehľad dlhodobého finančného majetku – cenné papiere

Názov emitenta	Druh cenného papiera	Mena cenného papiera	Menovitá hodnota	Počet akcií	Účtovná hodnota vykázaná v súvahe účtovnej jednotky k 31.12.2023	Účtovná hodnota vykázaná v súvahe účtovnej jednotky k 31.12.2024
Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.	akcia kmeňová	EUR	41	4771	195 611,00	195 611,00

Významné položky časového rozlíšenia nákladov budúcich období:

Opis jednotlivých významných položiek časového rozlíšenia	Zostatok k 31.12.2024	Zostatok k 31.12.2023
Náklady budúcich období spolu z toho:	4 017,72	3 279,11
- poisťné	1 821,81	1 423,72
- predplatné	755,89	547,14
- licenčné/udržiavacie poplatky IS, ITslužby	1 028,27	1 086,74
- ostatné prevádzkové náklady	411,75	221,51

8.2. Zdroje krytia

Názov	ZS k 1.1.2024 v EUR	KZ k 31.12.2024 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 153 756,07	1 430 654,81
Vlastné imanie	587 127,65	576 011,89
z toho :		
Oceňovacie rozdiely		
Fondy		
Výsledok hospodárenia	587 127,65	576 011,89

Závazky	62 726,02	56 419,73
z toho :		
Rezervy	1 000,00	1 500,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	9 832,35	8 750,56
Dlhodobé záväzky	4 647,26	3 760,71
Krátkodobé záväzky	47 246,41	42 408,46
Bankové úvery a výpomoci		
Časové rozlíšenie	503 902,40	798 223,19

8.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31.12.2023	Zostatok k 31.12.2024	Opis
Ostatné pohľadávky (315)	13,60	1 631,32	pohľadávka z prijatých dobropisov za elektrickú energiu 1 605,67 €, pohľadávky za stravu v školskej jedálni 25,65 €
Pohľadávky z nedaňových príjmov obce (318)	8 321,86	8 756,56	pohľadávky na poplatkoch za komunálny odpad
Pohľadávky z daňových príjmov obce (319)	277,14	459,66	pohľadávky na daniach z nehnuteľnosti 114,53 € a dani za psa 345,13 €
Pohľadávky voči zamestnancom (335)	660,66	777,63	pohľadávky voči zamestnancom za finančný príspevok na stravovanie - preddavok 1/2025
Iné pohľadávky (378)	120,33		pohľadávky z nesplatenej návratnej sociálnej výpomoci
Spojovací účet pri združení (396)	1 535,55	1 209,74	spojovací účet so Spoločným obecným úradom Krupina
SPOLU	10 929,14	12 834,91	

Pohľadávky	Zostatok k 31.12.2023	Zostatok k 31.12.2024
Pohľadávky do lehoty splatnosti	2 201,41	3 593,04
Pohľadávky po lehote splatnosti	8 599,00	9 241,87

Najvýznamnejšími pohľadávkami sú pohľadávky na **poplatkoch za komunálny odpad**, ktoré sú v sume **8 756,56 €** a sú po lehote splatnosti, z toho pohľadávky za rok 2024 v sume 3 754,35 € a pohľadávky za predchádzajúce roky v sume 5 002,21 € (z toho za rok 2016 v sume 1,00 €, za rok 2017 v sume 38,00 €, za rok 2018 v sume 139,16 €, za rok 2019 v sume 101,90 €,

za rok 2020 v sume 284,00 €, za rok 2021 v sume 525,05 €, za rok 2022 v sume 1 336,19 €, za rok 2023 v sume 2 576,91 €).

Ďalšími pohľadávkami po lehote splatnosti sú pohľadávky na **dani z nehnuteľnosti** v sume **114,53 €** a pohľadávky na **dani za psa** v sume **345,13 €** a pohľadávky z poplatkov za **stravu v školskej jedálni** v sume **25,65 €**.

Krátkodobé pohľadávky v lehote splatnosti so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka vrátane v sume **3 593,04 €** tvoria pohľadávky voči **Spoločnému obecnému úradu** v rámci spojovacieho účtu – zúčtovanie preddavkov a vyúčtovanie za rok 2024 v sume **1 209,74 €**, prijaté **dobropisy za elektrickú energiu** v sume **1 605,67 €** a pohľadávky voči **zamestnancom za finančný príspevok na stravovanie** na mesiac 01/2025 poskytnutý preddavkovo v zmysle platnej legislatívy v decembri 2024 v sume **777,63 €**.

Obec k 31.12.2024 odpísala nevymožiteľné pohľadávky, na ktoré boli v roku 2023 vytvorené opravné položky, voči poplatníkom z dôvodu osobného bankrotu, nevymožiteľnosti pohľadávok z dôvodu neznáameho miesta pobytu, resp. za zomrelých poplatníkov a daňovníkov a neboli ani v priebehu roka tieto pohľadávky uhradené. Jednalo sa o pohľadávky z daňových príjmov k **pohľadávkam za daň z nehnuteľností** vo výške **17,04 €** a o pohľadávky z nedaňových príjmov k **pohľadávkam za komunálny odpad** vo výške **1 672,43 €**. Odpísané pohľadávky sa naďalej evidujú v účtovníctve v podsúvahovej evidencii po dobu 5 rokov od odpísania.

8.4. Závazky

Závazky	Zostatok k 31.12.2023	Zostatok k 31.12.2024	Opis
Dodávatelia (321)	5 894,43	3 338,50	záväzky voči dodávateľom za poskytnuté služby a tovar splatné v 1/2025
Prijaté preddavky (324)	139,95	80,40	prijaté preddavky na stravu v ŠJ
Zamestnanci (331)	22 469,03	22 618,42	záväzky voči zamestnancom – mzdy za 12/2024 a odmeny poslancom a členom komisií OZ za II. polrok 2024
Zúčtovanie s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia (336)	15 049,39	14 602,57	Závazky voči poisťovniam – mzdy za 12/2024 a odmeny poslancom a členom komisií OZ za II. polrok 2024
Ostatné priame dane (342)	2 350,04	1 659,09	záväzky voči daňovému úradu – mzdy 12/2024 a odmeny poslancov a členov komisií pri OZ za II. polrok 2024

Iné záväzky (379)	123,14	109,48	záväzky voči odborovej organizácii a zrážky zo – mzdy 12/2024
Záväzky zo sociálneho fondu (472)	4 647,26	3 760,71	záväzky zo sociálneho fondu
Ostatné dlhodobé záväzky (479)	1 220,43		prijatá finančná garančná zábezpeka na stavebné rekonštrukčné práce MŠ;
SPOLU	51 893,67	46 169,17	

Záväzky	Zostatok k 31.12.2023	Zostatok k 31.12.2024
Záväzky do lehoty splatnosti	51 893,67	46 169,17
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00

Všetky záväzky sú v lehote splatnosti. Najvýznamnejšími krátkodobými záväzkami sú záväzky súvisiace s vyplatením *miezd a odmien za mesiac 12/2024*, ktoré sú v celkovej sume **38 989,56 €** a záväzky voči *dodávateľom* za poskytnuté tovary a služby, ktoré sú splatné v mesiaci 01/2025 v celkovej sume **3 338,50 €**.

Dlhodobými záväzkami sú záväzky zo *sociálneho fondu* v celkovej výške **3 760,71 €**. Záväzok voči dodávateľovi stavebných rekonštrukčných prác materskej školy na prijatú finančnú *garančnú zábezpeku* v zmysle uzatvorenej Zmluvy o dielo na obdobie poskytnutej záruky na stavebné práce vo výške **1 220,43 €** bol v roku 2024 uhradený, keďže skončila záručná doba na dielo a zábezpeka bola vrátená.

Časové rozlíšenie výnosov budúcich období

Opis významnej položky časového rozlíšenia	Zostatok k 31.12.2023	Zostatok k 31.12.2024
Výnosy budúcich období spolu z toho:	503 902,40	798 223,19
prijaté kapitálové transfery z minulých rokov znížené o zúčtované odpisy	499 120,34	793 849,04
časové rozlíšenie výnosov budúcich období na prenesený výkon štátnej správy	543,60	525,19
nájomné zmluvy na hrobové miesta	4 238,46	3 848,96

Prijaté kapitálové transfery zaúčtované na účte 384

Kapitálový transfer na:	Stav k 31.12.2023	Stav k 31.12.2024
Bezodplatné nadobudnutie hasičskej techniky z MV SR	4 774,00	
„Wifí pre Teba“ – vybudovanie bezdrôtových prístupových bodov	14 243,16	
„Zníženie energetickej náročnosti základnej školy v obci Litava“		311 390,58
„Rekonštrukcia miestnych komunikácií a vybudovanie odstavných plôch v obci Litava“ (refundácia výdavkov z roku 2022)		40 030,78

9. Hospodársky výsledok za 2024 - vývoj nákladov a výnosov

Názov		Skutočnosť k 31.12.2024	Skutočnosť k 31.12.2023
NÁKLADY			
50–Spotrebované nákupy	501 - Spotreba materiálu z toho:	56 914,83 €	58 166,88 €
	- nákup drobného majetku	10 940,36 €	14 233,24 €
	- potraviny v ŠJ	15 240,76 €	15 953,44 €
	- materiál – podujatia	7 816,14 €	5 617,77 €
	- školské potreby	6 155,55 €	6 474,79 €
	- benzín, olej, mazivá	1 632,84 €	1 974,78 €
	- všeobecný materiál (kancelárske, čistiace potreby, učebnice, ...)	8 815,74 €	8 123,41 €
	- materiál–údržba objektov, majetku, aktivačné práce, ...	3 031,75 €	3 297,00 €
	- spotreba bezodplatne nadobudnutého materiálu – školské ovocie, školské mlieko ŠJ	3 281,69 €	2 492,45 €
	502 - Spotreba energie z toho:	28 065,34 €	49 341,82 €
- elektrická energia	21 351,28 €	38 408,12 €	
- voda	1 033,15 €	794,00 €	
- teplo/uhlie, drevo	5 680,91 €	10 139,70 €	
504 – Predaný tovar	57,56 €	155,17 €	
51–Služby	511 - Opravy a udržiavanie z toho:	18 489,79 €	6 426,62 €
	- oprava a údržba objektov a zariadení	6 510,60 €	1 436,76 €
	- opravy a údržba automobilov	521,29 €	862,82 €
	- údržba a oprava ciest a chodníkov, vyhŕňanie snehu	7 443,25 €	3 634,20 €
	- opravy a údržba verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu, TKR	4 014,65 €	492,84 €
	512 - Cestovné	290,60 €	274,05 €
	513 – Náklady na reprezentáciu	757,55 €	430,80 €
	518 - Ostatné služby z toho:	53 671,47 €	47 207,88 €
	- telekomunikačné služby	3 191,29 €	4 138,00 €
	- vývoz a zneškodňovanie odpadov	19 448,36 €	17 982,66 €
- ostatné služby	11 077,99 €	8 129,23 €	
- IKT služby	3 579,03 €	2 468,26 €	
- špeciálne služby (VO, PO, OOÚ, audity, právne, metrológia, revízie)	5 811,44 €	3 343,83 €	
- služby VO, projekty	3 179,00 €	5 095,00 €	
- služby ČOV	2 046,90 €	2 989,08 €	
- reprezentačné, propagácia, reklama	484,99 €	373,92 €	
- všeobecné služby - podujatia	4 852,47 €	2 687,90 €	
52–Osobné náklady	521 - Mzdové náklady	317 516,78 €	300 031,32 €
	524 – Záonné sociálne poistenie	113 604,15 €	105 200,84 €
	525 – Ostatné sociálne poistenie	5 779,69 €	4 972,09 €
	527 – Záonné sociálne náklady	18 562,02 €	17 493,78 €
53–Dane a poplatky	538 – Ostatné dane a poplatky	80,16 €	120,70 €
54–Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	541 – ZC predaného DHM a DHM	7,15 €	
	546 – Odpis pohľadávky	1 689,47 €	
	- odpis nevymožiteľných pohľadávok z daňových príjmov	17,04 €	
	- odpis nevymožiteľných pohľadávok z nedaňových príjmov	1 672,43 €	

	548 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť z toho: - sociálne dávky pre obec ako osobitného príjemcu - členské príspevky obce - ostatné náklady na prevádzkovú činnosť - náklady na poisťné	29 651,92 € 21 965,06 € 2 064,91 € 285,38 € 5 336,57 €	23 837,17 € 16 677,60 € 2 067,60 € 336,05 € 4 756,00 €
55–Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	551 - Odpisy DNM a DHM z toho: - odpisy z vlastných zdrojov - odpisy z cudzích zdrojov	73 257,60 € 16 564,94 € 56 692,66 €	68 106,07 € 18 589,78 € 49 516,29 €
	553 – Tvorba ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	1 500,00 €	1 000,00 €
	558 – Tvorba ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti - tvorba opravných položiek k pohľadávkam		1 589,04 € 1 589,04 €
56–Finančné náklady	568 - Ostatné finančné náklady z toho: - poplatky banke a ostatné finančné náklady	2 084,99 € 2 084,99 €	1 892,14 € 1 892,14 €
58–Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	585 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC ostatným subjektom verejnej správy z toho: - bežný transfer pre Spoločný obecný úrad - bežný transfer CVC	4 199,55 € 4 006,81 € 192,74 €	3 575,65 € 3 296,15 € 279,50 €
NÁKLADY spolu		726 180,62 €	689 822,02 €
VÝNOSY			
60–Tržby za vlastné výkony a tovar	602 - Tržby z predaja služieb z toho: - strava (+ réžia) - ostatné služby – kopírovanie, vyhlasovanie rozhlasom, poplatky za prenájom kultúrneho domu, ihriska, požičanie riadu, ďalšie služby	12 258,90 € 11 090,20 € 1 168,70 €	13 557,89 € 12 748,20 € 809,69 €
	604 – Tržby z predaja tovaru - predaj nádob na odpady	64,00 €	160,00 €
63–Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	632 - Daňové výnosy samosprávy z toho: - podielové dane - daň z nehnuteľností - daň za psa - daň z ubytovania - daň z verejného priestranstva	335 582,66 € 316 112,06 € 17 767,10 € 1 328,00 € 203,50 € 172,00 €	327 269,45 € 311 551,69 € 14 294,76 € 1 232,00 € 47,00 € 144,00 €
	633 - Výnosy z poplatkov z toho: - správne poplatky - KO a DSO - poplatky za MŠ a ŠKD	20 058,03 € 1 220,00 € 17 021,03 € 1 817,00 €	20 407,59 € 621,00 € 17 917,67 € 1 788,92 €
64–Ostatné výnosy	641 – Tržby z predaja DNM a DHM	623,00 €	
	648 - Ostatné výnosy z toho: - prenájom priestorov, pozemkov, kultúrneho domu - ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti - nájomné zmluvy na hrobové miesta – bežný rok 202x	5 201,43 € 4 681,58 € 0,35 € 519,50 €	3 884,89 € 3 298,05 € 80,60 € 506,24 €
65–Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej	653 – Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti - rezerva na overenie účtovnej závierky audítorom	1 000,00 €	1 000,00 €

<i>činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia</i>	658 – Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti - zrušenie opravných položiek vytvorených na nevymožiteľné odpísané pohľadávky	1 589,04 €	
66 – Finančné výnosy	668 – Ostatné finančné výnosy - finančné výnosy z navýšenia hodnoty akcií v Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s.		33 397,00 €
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	693 - Výnosy samosprávy z bežných transferov zo ŠR z toho:	275 713,45 €	270 109,95 €
	- bežný transfer na normatívne prostriedky ZŠ	123 832,77 €	129 218,45 €
	- bežný transfer na nenormatívne prostriedky	37 993,73 €	20 788,46 €
	- bežný transfer na prenesený výkon štátnej správy – obec	3 043,19 €	2 826,85 €
	- bežný transfer na stravu a školské pomôcky UPSVR	10 338,40 €	9 040,40 €
	- bežný transfer na sociálne dávky – osobitný prijemca	21 965,06 €	16 677,60 €
	- bežný transfer z ÚPSVR – MOS/aktivačné práce	1 123,29 €	339,33 €
	- bežný transfer na úhradu nákladov Komunitného centra	47 903,84 €	44 926,94 €
	- bežný transfer na úhradu mzdových nákladov – Asistent učiteľa NP POP3	14 550,00 €	17 391,39 €
	- bežný transfer – voľby	3 753,35 €	1 794,60 €
	- bezodplatne nadobudnutý drobný majetok zo št.rozpočtu		129,00 €
	- bežný transfer – dotácia BBSK na Litavský klobásový festival	700,00 €	1 000,00 €
	- bežný transfer – ročný príspevok Environmentálneho fondu za vytriedené odpady	678,33 €	1 256,30 €
	- bežný transfer – refundácia výdavkov na elektrinu – Energošky MH ŠR	3 878,49 €	10 115,21 €
- bežný transfer – MF SR – zmiernenie dopadov inflácie 1+2, výpadok podielových daní (2024)	5 953,00 €	14 605,42 €	
	694 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov zo ŠR z toho: - zúčtovanie kapitálového transferu zo ŠR	56 692,66 €	49 516,29 €
	697 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy z toho: - bežný transfer pre DHZO - bezodplatné nadobudnutie – školské ovocie + školské mlieko ŠJ	6 281,69 € 3 000,00 € 3 281,69 €	5 492,45 € 3 000,00 € 2 492,45 €
VÝNOSY spolu		715 064,86 €	724 795,51 €
Hospodársky výsledok pred zdanením		-11 115,76 €	34 973,49 €
	591 – Splatná daň z príjmov	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia po		-11 115,76 €	34 973,49 €

zdanení			
---------	--	--	--

Záporný hospodársky výsledok v sume **11 115,76 €** bol zúčtovaný na ťarchu účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Náklady za rok 2024 v porovnaní s rokom 2023 predstavujú **nárast o 5,27 %**, vo finančnom vyjadrení **o 36 358,60 €**. Nárast nákladov bol spôsobený predovšetkým zvýšenými osobnými nákladmi v dôsledku vyšších mzdových nákladov a sociálnych nákladov o 27 764,61 € z dôvodu vyššieho počtu zamestnancov a pracovných úväzkov v roku 2024 (školské zariadenia). Ďalej boli v roku 2024 vyššie náklady na opravy a udržiavanie o 12 063,17 €, hlavne na miestne komunikácie, obecný rozhlas a ostatných objektov a zariadení aj z dôvodu zistených nedostatkov z kontroly Inšpektorátom práce Banská Bystrica. Náklady na odpisy dlhodobého majetku boli vyššie o 4 062,49 € v dôsledku odpisovania novo zaradeného majetku obce. Náklady na sociálne dávky vyplácanie formou osobitného príjemcu boli v porovnaní s rokom 2023 vyššie o 5 287,46 €. Naopak, náklady na spotrebu energií boli v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023 nižšie o 21 276,48 €, z toho elektrická energia o 17 056,84 € a náklady na palivá o 4 458,79 €. Ostatné náklady boli v porovnaní s rokom 2023 na porovnateľnej, resp. nižšej úrovni napriek nárastu cien tovarov, služieb a prác.

Pri všetkých nákladoch je potrebné poznamenať, že inflácia a nárast cien sa v roku 2024 prejavil vo všetkých dodávateľských cenách tovarov, materiálu, služieb a prác.

Najväčší podiel na nákladoch tvorili mzdové náklady vo výške 317 516,78 €, zákonné sociálne a zdravotné poistenie a ostatné sociálne náklady vo výške 113 604,15 €, odpisy dlhodobého majetku vo výške 73 257,60 €, náklady na energie vo výške 28 065,34 €, služby za vývoz a zneškodňovanie odpadov vo výške 19 448,36 €, náklady na sociálne dávky pre obec ako osobitného príjemcu vo výške 21 965,06 €, náklady na nákup potravín v školskej jedálni vo výške 15 240,76 €, náklady na nákup drobného majetku vo výške 10 940,36 €.

Náklady na **spotrebu materiálu** sa znížili v porovnaní s rokom 2023 o **1 252,05 € (2,15 %)**, a teda boli na porovnateľnej úrovni. Náklady na nákup drobného majetku pre všetky strediská bol nižší o 3 292,88 €. Z obstaraného drobného majetku tvorí najvyššiu sumu 5 009,00 € nákup hracích prvkov pre materskú školu, ďalej nákup výpočtovej a IKT techniky a vybavenia školských zariadení a komunitného centra v sume 1 573,67 €, vybavenie DHZO v sume 3 432,42 €. Nákup potravín v školskej jedálni vrátane dotovaného školského ovocia a školského mlieka bol na porovnateľnej úrovni. Ďalej boli vyššie náklady na materiál na

spoločenské podujatia o 2 198,37 € v dôsledku zabezpečenia materiálu na oslavy obce, ktoré sa budú konať v roku 2025. Ostatné náklady na spotrebu materiálu boli na porovnateľnej úrovni.

Náklady na **spotrebu energií** – elektrina, voda, palivá boli v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023 nižšie o **21 276,48 € (43,12 %)**. Náklady na spotrebu elektrickej energie boli nižšie o 17 056,84 € z dôvodu úpravy cien elektrickej energie zazmluvnených od roku 2024 oproti markantnému zvýšeniu v roku 2023. V roku 2024 obec požiadala Ministerstvo hospodárstva SR o energodotácie za mesiace 10-12/2023, ktoré boli schválené a poskytnuté v celkovej sume 3 878,49 €. Náklady na palivá boli v roku 2024 nižšie o 4 458,79 € z dôvodu nižšej spotreby z dôvodu vykurovania základnej školy tepelným čerpadlom po rekonštrukcii, náklady na spotrebu vody boli vyššie o 239,15 € z dôvodu vyššej ceny vodného.

Náklady na **opravy a udržiavanie** sa zvýšili v porovnaní s rokom 2023 o **12 063,17 €**. Na tomto zvýšení majú najväčší podiel opravy objektov a zariadení v sume vyššej o 5 73,84 € (hlavne z dôvodu odstránenia nedostatkov zistených kontrolou Inšpektorátu práce Banská Bystrica). Náklady na údržbu a opravu komunikácií boli vyššie o 3 809,05 €, náklady o opravy a údržbu verejného osvetlenia, obecného rozhlasu a TKR boli vyššie o 3 521,81 €, hlavne z dôvodu opravy obecného rozhlasu. Naopak, náklady na opravu a údržbu automobilov boli nižšie o 341,53 €.

Náklady na **služby** sa zvýšili v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023 o **6 463,59 €**, t.j. o 13,69 %. Najväčší podiel na tomto zvýšení majú náklady na výdavky spojené s rekonštrukciou základnej školy vo výške 4 369,63 €, náklady na zber a zneškodňovanie komunálnych odpadov boli vyššie o 1 465,70 € v porovnaní s rokom 2023. Ďalej boli vyššie náklady na služby spojené so spoločenskými podujatiami o 2 164,57 €, čo súviselo s vydaním publikácie k oslavám obce v roku 2025. Ostatné služby boli na porovnateľnej úrovni s predchádzajúcim rokom.

Osobné náklady, teda mzdové a sociálne náklady boli v roku 2024 vyššie o **27 764,61 €**, t.j. o **6,49 %**, hlavne v dôsledku vyšších mzdových nákladov v zmysle legislatívy z dôvodu vyššieho počtu zamestnancov a vyšších pracovných úväzkov v školských zariadeniach, vyšších odmien členov volebných komisií.

Náklady na odpisy dlhodobého majetku boli v porovnaní s rokom 2023 vyššie o **5 151,53 € (7,56 %)** z dôvodu odpisovania novozaradeného dlhodobého majetku obce. V roku 2024 obec odpísala nevyhnutiteľné pohľadávky, na ktoré tvorila v roku 2023 **opravné položky** vo výške **1 689,47 €**.

K ďalším nákladom vyšším v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023 patria **sociálne dávky** vyplácané obcou ako osobitným príjemcom vyšším o **5 287,46 €** a náklady na **poistné**

boli vyššie o **580,57 €**, **transfery Spoločnému obecnému úradu** o **710,66 €**, z dôvodu zvýšenia sumy preddavkov na obyvateľa. Ostatné náklady boli na porovnateľnej úrovni.

Výnosy v roku 2024 sú v porovnaní s rokom 2023 na nižšej úrovni, predstavujú **pokles o 1,34 %**, vo finančnom vyjadrení o **9 730,65 €**, a teda sú na porovnateľnej úrovni. Pokles výnosov bol spôsobený hlavne zaúčtovaním navýšenia hodnoty akcií v Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s. v roku 2023. Tržby za služby a tovary boli v roku 2024 nižšie o **1 394,99 €**. Naopak, daňové výnosy samosprávy boli v roku 2024 vyššie o **8 313,21 €**, výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu boli vyššie o **5 603,50 €**, výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu boli vyššie o **7 176,37 €**, výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov boli vyššie **789,24 €**, ostatné výnosy boli tiež vyššie o **1 939,54 €** v dôsledku vyšších výnosov z prenájmu.

Najväčší podiel na výnosoch tvorili výnosy z podielových daní vo výške **316 112,06 €**, výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu a subjektov verejnej správy vo výške **275 713,45 €**, výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu vo výške **56 692,66 €**, výnosy z poplatku za komunálny odpad vo výške **17 021,03 €**, výnosy z dane z nehnuteľností vo výške **17 767,10 €**, výnosy z poplatkov za stravu a réžiu v školskej jedálni vo výške **11 090,20 €**.

Tržby za služby a tovary sa znížili o **1 394,99 € (10,17 %)** v porovnaní s rokom 2023. Tržby za poplatky za stravu v školskej jedálni boli nižšie o **1 658,00 €**, ostatné služby boli vyššie o **359,01 €**, tržby za predaj nádob na odpady boli nižšie o **96,00 €**.

Daňové výnosy samosprávy a výnosy z poplatkov sa zvýšili o **7 963,65 € (2,29 %)**. Najväčší podiel na zvýšení majú vyššie podielové dane o **4 560,37 €**. Výnosy z daní z nehnuteľností boli vyššie o **3 472,34 €** z dôvodu zvýšenia sadzieb dane v roku 2024, výnosy z dane za psa boli vyššie o **96,00 €**, výnosy zo správnych poplatkov boli vyššie o **599,00 €**. Naopak, výnosy z poplatku za komunálny odpad boli nižšie o **896,64 €**. Ostatné výnosy boli na porovnateľnej úrovni.

Finančné výnosy – ostatné výnosy boli nižšie v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023 o **33 397,00 €** z dôvodu navýšenia základného imania Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. zvýšením menovitej hodnoty akcií, ktoré má obec v uvedenej spoločnosti v roku 2023.

Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach sa zvýšili v porovnaní s rokom 2023 o **13 569,11 € (4,17 %)**. Z toho výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu boli vyššie o **5 603,50 €** a z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu o **7 176,37 €**, výnosy z transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy o **789,24 €**.

Výnosy z bežných transferov na sociálne dávky boli v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023 vyššie o **5 287,46 €**. Transfer na úhradu mzdových nákladov pedagogického asistenta v ZŠ v rámci národného projektu Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov NP PoP3 bol nižší o **2 841,39 €** z dôvodu, že bol ukončený k 31.08.2024 a od 01.09.2024 bol financovaný prostredníctvom nenormatívnych finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu. Výnosy z bežných transferov na úhradu nákladov komunitného centra boli v porovnaní s rokom 2023 vyššie o **2 976,90 €**. Výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy na normatívne finančné prostriedky pre základnú školu boli nižšie o **5 385,68 €**, nenormatívne finančné prostriedky boli, naopak, vyššie o **17 205,27 €** z dôvodu pridelenia prostriedkov na podporné opatrenia v základnej a materskej škole od 01.09.2024 a vyššieho príspevku na výchovu a vzdelávanie detí v materskej škole. V roku 2024 boli aj vyššie výnosy z bežného transferu na voľby o **1 958,75 €**. Bežné transfery z UPSVaR na aktivačné práce boli vyššie o **783,96 €** z dôvodu, že počas celého roka 2024 prebiehali projekty zamestnávania UoZ prostredníctvom malých obecných služieb na rozdiel od roku 2023. Bežné transfery z UPSVaR na stravovanie detí a školské pomôcky boli v roku 2024 vyššie o **1 298,00 €**. Naopak, v roku 2024 boli dosiahnuté nižšie transfery zo štátneho rozpočtu na dotáciu na refundáciu výdavkov na elektrinu z Ministerstva hospodárstva SR o **6 236,72 €**, keďže v roku 2024 boli vyplatené transfery za mesiace 10-12/2023. Rovnako tak aj bežné transfery z Ministerstva financií SR na zmiernenie dopadov inflácie, resp. výpadku podielových daní boli v roku 2024 nižšie o **8 652,42 €**.

Výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu boli v roku 2024 vyššie o **7 176,37 €** z dôvodu zúčtovania odpisov dlhodobého majetku.

Ostatné výnosy boli v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023 vyššie o **1 939,54 € (49,93 %)**. Boli dosiahnuté vyššie výnosy z prenájmu priestorov, kultúrneho domu, pozemkov o **1 383,53 €** a výnosy z tržieb z predaja pozemok o **623,00 €**.

9.1. Hospodárenie fondov

Rezervný fond

Fond rezervný	Suma v EUR
ZS k 1.1.2024	97 038,63
Prírastky - z prebytku rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok 2022	26 806,74
- ostatné prírastky (prevod poplatku z BÚ)	5,38
Úbytky - čerpanie rezervného fondu	27 541,95
- ostatné úbytky (bankové poplatky)	5,38
KZ k 31.12.2024	96 303,42

Sociálny fond (účet 472)

Sociálny fond	Suma v EUR
ZS k 1.1.2024	4 647,26
Prírastky - povinný prídel – 1,5 %	3 759,75
Úbytky - stravovanie	3 227,00
regenerácia pracovnej sily	1 419,30
KZ k 31.12.2024	3 760,71

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2024 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v Eur	Účel
Ministerstvo školstva SR – RÚŠSBB	123 029,00	Normatívne prostriedky na úhradu nákladov ZŠ
Ministerstvo školstva SR – RÚŠSBB	2 650,00	Nenormatívne prostriedky – sociálne znevýhodnení žiaci ZŠ
Ministerstvo školstva SR – RÚŠSBB	973,00	Nenormatívne prostriedky – vzdelávacie poukazy ZŠ
Ministerstvo školstva SR – RÚŠSBB	815,00	Nenormatívne prostriedky – edukačné publikácie ZŠ zo štátneho rozpočtu
Ministerstvo školstva SR – RÚŠSBB	11 553,00	Nenormatívne prostriedky – príspevok na výchovu a vzdelávanie detí MŠ
Ministerstvo školstva SR – RÚŠSBB	2 100,00	Nenormatívne prostriedky – príspevok na školu v prírode ZŠ
Ministerstvo školstva SR – RÚŠSBB	7 991,00	Nenormatívne prostriedky – asistent učiteľa pre zdravotne znevýhodnených ZŠ
Ministerstvo školstva SR – RÚŠSBB	4 970,00	Nenormatívne prostriedky – Podporné opatrenia – Školský podporný tím v MŠ a v ZŠ
Ministerstvo školstva SR – RÚŠSBB	7 420,00	Nenormatívne prostriedky – Podporné opatrenia – Pedagogický asistent v MŠ a v ZŠ
UPSVaR Zvolen	13 548,50	Príspevok na stravovanie detí MŠ a ZŠ
UPSVaR Zvolen	199,20	Príspevok na školské pomôcky detí v HN a ŽM v ZŠ, MŠ
UPSVaR Zvolen	12 160,00	Pridavky na deti – osobitný príjemca obec
UPSVaR Zvolen	8 975,20	Rodičovský príspevok – osobitný príjemca obec
UPSVaR Zvolen	829,86	Príspevok pri narodení dieťaťa – osobitný príjemca obec

Ministerstvo vnútra SR	250,47	REGOB – prenesený výkon štátnej správy
Ministerstvo vnútra SR	2 766,72	Matrika – prenesený výkon štátnej správy
Ministerstvo vnútra SR	26,00	Register adries – prenesený výkon štátnej správy
Ministerstvo vnútra SR	2 615,95	Dotácia na voľby prezidenta SR 2024
Ministerstvo vnútra SR	1 343,04	Dotácia na voľby do EP 2024
Ministerstvo financií SR	5 953,00	Dotácia na výpadok DPFO 2024 – bežné výdavky
Ministerstvo hospodárstva SR	3 878,49	Refundácia výdavkov na elektrinu – Energošky (na základe oprávnených žiadostí za jednotlivé odberné miesta)
Implementačná agentúra MPSVaR SR - Európsky sociálny fond+	47 903,84	Komunitné centrum – projekt „Spolu pre komunitu“ – NP Terénna sociálna práca a komunitné centrá – aktivita KC - refundácia miezd a oprávnených výdavkov
UPSVaR Zvolen	256,65	Aktivačné práce prostredníctvom menších obecných služieb pre obec / PUPN – refundácia oprávnených výdavkov
UPSVaR Zvolen	866,64	Aktivačné práce prostredníctvom menších obecných služieb pre obec / PUPN2 – refundácia oprávnených výdavkov
NIVAM – Európsky sociálny fond+	14 550,00	Projekt Podpora pomáhajúcich profesií – NP PoP3 – Pedagogický asistent ZŠ – refundácia mzdy
Banskobystrický samosprávny kraj	700,00	Dotácia na Litavský klobásový festival
Dobrovoľná požiarna ochrana SR	3 000,00	Dotácia pre DHZO Litava
Environmentálny fond	678,33	Ročný príspevok obci za úroveň vytriedenia odpadov za rok 2022
Ministerstvo dopravy SR	311 390,58	Projekt „Zníženie energetickej náročnosti základnej školy v obci Litava“ – kapitálový transfer
Pôdohospodárska platobná agentúra	40 030,78	Projekt „Rekonštrukcia miestnych komunikácií a vytvorenie spevnených plôch v obci Litava“ – refundácia z roku 2022 - kapitálový transfer
SPOLU	634 047,25	

10.2. Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2024 poskytla nasledovné dotácie v súlade so VZN č. 1/2008 zo dňa 22.2.2008 o dotáciách, právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Prijímateľ dotácie	Suma v Eur	Účel
Mesto Krupina - CVČ	192,74	Dotácia na záujmové vzdelávanie detí v CVČ

10.3. Významné investičné akcie v roku 2024

Žiadosti o nenávratné finančné príspevky a projekty, investičné výdavky:

1. „Zníženie energetickej náročnosti základnej školy v obci Litava“

- Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 14.12.2022 schválilo *uznesenie č. 12/1/2022*, ktorým schválilo predloženie žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na vykonávateľa - Ministerstvo dopravy SR v rámci výzvy s kódom 02I02-29-V01, zameranej na podporu obnovy a odolnosti na obnovu verejných historických a pamiatkovo chránených budov s maximálnymi celkovými výdavkami 350 000,00 €. Stavebné povolenie bolo vydané dňa 10.02.2023. Bola spracovaná technická projektová dokumentácia v zmysle niekoľkokrát menených podmienok výzvy.
- Dňa 26.06.2023 bola podaná Žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na celkové výdavky stavby v sume **351 173,62 €** s DPH. Cieľom projektu bolo zlepšiť energetickú hospodárnosť budovy základnej školy, a to prostredníctvom realizácie energetických aktivít a zlepšenia stavebnotechnického stavu verejnej historickej budovy. Jednalo sa o zateplenie, vykurovanie, prípravu teplej vody, vetranie a chladenie, osvetlenie, neskôr bola schválená aj výmena strechy (ktorá bola v havarijnom stave).
- Dňa 12.06.2023 bolo vyhlásené verejne obstarávanie na zhotoviteľa diela. Úspešným uchádzačom verejného obstarávania sa stala spoločnosť *I.S.O.N. spol. s r.o. Zvolenská Slatina*, s ktorou bola dňa 14.08.2023 uzatvorená Zmluva o dielo na celkovú sumu **311 390,58 €** s DPH.
- V 01/2024 bola žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu schválená a dňa 05.04.2024 bola podpísaná s Ministerstvom dopravy SR Zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti č. 051/02I02-29-V01/2024 na celkovú maximálnu sumu **351 173,63 €**. Dňa 22.04.2024 sa začalo s rekonštrukciou.
- Počas realizácie diela bol dňa 18.06.2024 uzatvorený Dodatok č. 1 k Zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorou sa upravila suma na **319 175,63 €** a dňa 04.07.2024 bol uzatvorený Dodatok č. 3 k Zmluve o dielo, v ktorom bola zahnuté nevyhnutné práce navyše súvisiace s odvodnením stavby v sume **19 702,38 €**. Dňa 05.11.2024 bol uzatvorený Dodatok

č. 2 k Zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, v ktorom bola celková suma oprávnených výdavkov upravená na **331 092,96 €**.

- Rekonštrukcia základnej školy bola zrealizovaná a odovzdaná do užívania, kolaudačné rozhodnutie nadobudlo účinnosť dňa 30.08.2024.
- Z poskytnutého kapitálového transferu z prostriedkov mechanizmu boli zhotoviteľovi diela uhradené faktúry v sume 311 930,58 € a z vlastných zdrojov za práce navyše v sume 19 702,38 € - celková suma uhradená zhotoviteľovi diela bola vo výške 331 092,96 €. Zároveň boli uhradené kapitálové výdavky za stavebný dozor na základe Mandátnej zmluvy zo dňa 15.02.2024 s Ing. Igor Kokavec – K.ING. v sume 3 600,00 €, ktoré boli uhradené z vlastných zdrojov. Do celkovej sumy rekonštrukcie základnej školy boli zároveň zahrnuté aj kapitálové výdavky z vlastných zdrojov na technickú projektovú dokumentáciu z predchádzajúcich rokov v celkovej sume 5 975,00 €, technické zhodnotenie teda predstavuje celkovú sumu 340 667,96 €.
- V zmysle uzatvoreného Dodatku č. 2 k Zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zo dňa 05.11.2024 by mali byť ešte refundované vlastné zdroje vo výške 7 784,76 €, s predpokladom kontroly a následnej úhrady v roku 2025.

2. „Rekonštrukcia miestnych komunikácií a vytvorenie spevnených plôch v obci Litava“

- Rekonštrukcia miestnej komunikácie, oprava jednej spevnenej plochy a výstavba novej spevnenej plochy na frekventovaných miestach obce okolo kostola, pri dome smútku a za kostolom.
- Žiadosť o NFP bola vytvorená v 10/2019 a podaná v 03/2020, resp. doplnená odoslaná v 06/2020 v rámci Miestnej akčnej skupiny Hontiansko-Novohradské partnerstvo v celkovej výške 40 030,78 € (100% NFP).
- V 11/2021 bolo doručené rozhodnutie o schválení NFP. K podpisu zmluvy o poskytnutí NFP so sprostredkovateľským orgánom (Pôdohospodárska platobná agentúra), došlo 28.4.2022, účinnosť nadobudla dňa 02.06.2022.
- Verejné obstarávanie na projekt bolo vyhlásené v roku 2019 a úspešným uchádzačom sa stala spoločnosť VIAKORP, s.r.o., Zvolen, s ktorým bola dňa 11.10.2019 podpísaná Zmluva o dielo na sumu 40 030,78 €.

- Napriek enormnému nárastu cien stavebných materiálov a prác od roku 2019, zhotoviteľ diela dodržal zazmluvnenú cenu diela ešte z roku 2019. Kolaudačné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.11.2022. Keďže bolo potrebné ku podaniu záverečnej žiadosti o platbu na sprostredkovateľský orgán preklasifikovať parcelu, na ktorej je stavba vybudovaná, katastrálny úrad to spracoval až 30.12.2022, žiadosť o platbu bola podaná až v januári 2023.
- Cena diela bola uhradená z prostriedkov rezervného fondu na základe *uznesenia* obecného zastupiteľstva zo dňa 14.12.2022 č. *11/1/2022* s tým, že tieto prostriedky budú na základe kontroly na mieste a schválení záverečnej žiadosti o platbu sprostredkovateľským orgánom (PPA) obci refundované.
- V 04/2024 bolo začaté posudzovanie žiadosti, kontrola diela prebehla v 06/2024 a refundácia finančných prostriedkov bola zrealizovaná v 07/2024 v celkovej výške **40 030,78 €**.

3. „Stavebné úpravy domu smútku v obci Litava“

- Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku prostredníctvom MAS Hontiansko-Novohradské partnerstvo bola podaná 25.10.2024 na celkové oprávnené výdavky projektu v sume **38 146,74 €**; jedná sa o výmenu okien a dverí na dome smútku.
- Úspešným uchádzačom verejného obstarávania sa stala spoločnosť *LAVENIRE s.r.o.*, s ktorou bola dňa 16.07.2024 podpísaná Zmluva o dielo na sumu **38 146,74 €**.
- Z vlastných zdrojov boli uhradené výdavky na technickú projektovú dokumentáciu v sume **900,00 €**.
- Žiadosť je v štádiu posudzovania, realizácia diela bude prebiehať v I. polroku 2025.
- Sprostredkovateľským orgánom je Pôdohospodárska platobná agentúra, jedná sa o 100 % finančný príspevok, financovanie bude prebiehať formou refundácie.

4. Posuvný deliaci dverový systém do sály kultúrneho domu

- Na základe predloženej cenovej ponuky spoločnosti *LAVENIRE s.r.o.* a následnej objednávky zo dňa 02.12.2024 na výrobu a montáž posuvných systémov *ECO SLIDE* s bezpečnostnými sklami a výstužou v sume **6 885,00 €**.

- Financované z vlastných zdrojov z refundovaného kapitálového transferu na projekt „Rekonštrukcia miestnych komunikácií a vytvorenie spevnených plôch v obci Litava“.
- Posuvný systém bol dodaný a namontovaný v 03/2025.

Okrem investičných projektov je obec Litava zapojená aj do projektov v rámci bežného rozpočtu:

1. „Národný projekt Podpora pomáhajúcich profesií 3 – NP PoP3

- Prostredníctvom projektu boli financované mzdové náklady pedagogického asistenta v Základnej škole v Litave s dobou realizácie projektových aktivít **do 31.08.2024**, kedy prešli pomáhajúce profesie priamo pod MŠVV SR a sú od 01.09.2024 financované priamo zo štátneho rozpočtu.

2. „Národný projekt Terénna sociálna práca a komunitné centrá – aktivita KC“ (Spolu pre komunitu)

- Projekt je kontinuálnym pokračovaním projektu na výkon zamestnancov komunitných centier. Obec dňa 16.10.2023 podpísala Zmluva o spolupráci č. 20231016047 s Implementačnou agentúrou MPSVaR SR. Zmluva je uzatvorená na dobu určitú, a to do 31.01.2029. V roku 2024 prešla Implementačná agentúra priamo pod Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.
- Prostredníctvom projektu sú refundované oprávnené mzdové náklady 3 zamestnancov – odborný manažér KC, komunitný pracovník KC a pracovník KC a ďalšie oprávnené výdavky.

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Realizácia projektu „*Stavebné úpravy domu smútku v obci Litava*“ by mala byť zrealizovaná v prvej polovici roka 2025. Žiadosť bola v štádiu posudzovania, 15.05.2025 prišli rozhodnutie o schválení žiadosti o NFP.

Keďže žiadosť o NFP v rámci projektu „*Zníženie energetickej náročnosti verejných budov v Obci Litava*“ nebola schválená, ale je potrebné riešiť nevyhovujúci technický stav

elektroinštalácií a vykurovania budovy kultúrneho domu a obecného úradu a technická projektová dokumentácia a riešenie zníženia energetickej náročnosti a nevyhovujúceho technického stavu budov bola pripravená a je možné ju upravovať podľa podmienok vyhlásených výziev, je potrebné hľadať zdroje na realizáciu. Rovnako tak je pripravená technická projektová dokumentácia na rekonštrukciu multifunkčného ihriska, ktorá bola pripravená v rámci projektu „**Infraštruktúra pre pohybové a voľnočasové aktivity v obci Litava**“, ktorá nebola schválená.

V zmysle schváleného uznesenia obecného zastupiteľstva pokračovať v realizácii **rekonštrukcie elektroinštalácie kultúrneho domu**. Rovnako je potrebné pokračovať v **opravách miestnych komunikácií**.

Medzi priority, aktivity a predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch obcou Litava vychádzajúcich zo **schváleného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2022 -2030 Mikroregiónu Východný Hont** a potrieb budovania a zveľaďovania existujúcej infraštruktúry patria hlavne:

- Asfaltové úpravy miestnych komunikácií;
- Infraštruktúra k nájomným bytom, výstavba nájomných bytov;
- Vybudovanie vodnej nádrže pre účely požiarnej ochrany a cestovného ruchu;
- Vybudovanie cestných rigolov pri miestnych komunikáciách v lazoch;
- Výstavba amfiteátra;
- Rekonštrukcia priestorov v kultúrnom dome na ubytovňu, resp. podnikanie;
- Rekonštrukcia kotolne pre kultúrny dom a ZŠ;
- Výstavba futbalového ihriska;
- Oprava miestneho rozhlasu a výmena rozhlasovej ústredne;
- Regulácia potoka Litavica v intraviláne obce;
- Výstavba kováčskej vyhne pre zachovanie tradičného remesla (Rómovia);
- Rekonštrukcia objektov na agroturistiku pre podnikateľov;
- Zabezpečiť vypracovanie stavebných projektových dokumentácií na uvedené projektové zámery a zabezpečiť majetkové vysporiadanie pozemkov;
- Pre zachovanie dedičstva predkov organizovať prezentačné podujatia (tradičné remeslá, hontianska čipka, výšivkárstvo a pod.);
- Udržiavať folklórne tradície cestou miestnej folklórnej skupiny;

- Obnoviť aktivity rómskeho detského tanečného súboru;
- Vydať dopĺňujúcu monografiu o obci Litava k 895. výročiu prvej písomnej zmienky o obci v roku 2025;
- Rozšíriť činnosť zboru pre občianske záležitosti novými obradmi pre občanov;
- Venovať sústavnú pozornosť športovému vyžitiu obyvateľov obce (futbal, tenis, stolný tenis, hokej);
- Venovať sústavnú pozornosť kultúrno-spoločenským stretnutiam s občanmi obce pri rôznych jubileách a tradíciách počas roka;
- Vybaviť klub mládeže;
- Zlepšiť a skrásliť životného prostredie (asfaltové plochy nahrádzať zámkovou dlažbou, výsadba stromov a kríkov na verejných priestranstvách, údržba zelene, kosenie burín a čistenie verejných priestranstiev);
- Výstavba obecného kompostoviska;
- Zlepšiť triedený zber tuhého komunálneho odpadu;
- Likvidácia divokých skládok komunálneho odpadu;
- Doriešiť zber komunálneho odpadu v rómskej osade;
- Využívať obnoviteľné zdroje energií na vykurovanie obecných priestorov aj domácností;
- Spracovanie projektovej dokumentácie pre akcie investičného charakteru;
- Rozvoj partnerstiev obcí (cezhraničná spolupráca, Program Európa pre občanov);
- Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi (LEADER – MAS);
- Príprava a realizácia SMART projektov v partnerstve s okolitými obcami regiónu;
- Modernizácia verejnej správy, zavedenie elektronických prvkov.

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec Litava nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec Litava, rovnako ako všetky ostatné subjekty, je naďalej vystavená rizikám a neistotám vyplývajúcim z dopadov inflácie, legislatívnych zmien, zvýšenia cien vplyvom konsolidačných opatrení. Ďalej veľkým problémom je dostupnosť cudzích zdrojov na

financovanie väčších investičných zámerov, zdĺhavosť procesu posudzovania, schvaľovania a v konečnom dôsledku aj samotnej realizácie.

Vypracoval: Ing. Katarína Vicianová

Schválil: Ľubica Tuhárska

V Litave, dňa 21.05.2025

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky,
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke.